

vevünk meg, fordulhatnak czejából.

William street, York.

street, New York.

st. New York, közjegyzői h-

szköd Társs, Second Ave.,

bank, 32 Bryan, üzlet-

el fogad. A számtalást a szokoi.

11—1 Avenue, rtosan eszkö- árusít. Köz- vesített.

AM. ler Son & Co.

ga és Euró- an és bta- lason az ó-ha- rók.

emzeti Bank, gy és szét nem Clauk Charles

er. chela-völgynek pletében. Sté- n, McKeesport, an, pontosan a Hajóügyelősé- gybe árak mel- értelemmel ki- ést beszerzik.

& Trust Co., Takarék és

dollár. Penn- zának egyike élenfrótt ma- tól és részér- halást csak- mlára. Pénz- gyzői iroda, utóüzlete, 1244

őjegyzelárust, elvállalja hazai

nyek előtté.

zése. Közjegy- és.

reet, Cleveland, s. Youngstown, és gyorsan, ut- után 4 száza- : Burger B.

M. kereskedelmi és

latt. H. B. Ro- ad hajóügyeket lid a világ bár- el fogad.

AM. Passaic, Trenton, N. J. Házak, telkek

z, az amerikai konzulának tro- 21. szám alatt kádgének irodá- Magyar ameri- zésekkel talál

AJOS gyek pon-

AZÁBA. pviselője. ELADASA. ton, N. J.

ry F. Potter szentárnok.

BANK BANK E. PA. Schuykill- nemzeti

\$50,000.00

75,000.00 t s a pénzt öbéli felké- ti.

ig bármely stautalvány

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 East 13th Street New York City

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN. V. Évfolyam. 12. szám.

A BEVÁNDORLÓ

Editorial Room: 327 East 13th Street New York City

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT V. Year. No. 12

LINCOLN SZÜLETÉSNAJPA.

AMERIKA FEKETE ÉS FEHÉR RABSZOLGÁIRÓL.

Holnap, szerdán az Egyesült Államok népe Lincoln Ábrahám-nak, a köztársaság tizenhatodik elnökének születésnapját üli meg. Lincoln Ábrahám élete arra tanít bennünket, hogy ez az ország alkalmat ad minden becsületes főrekövű embernek képességeinek fejlesztésére és irányítására.

Lincoln Ábrahám 1809 évi februárius 12-én született. Atyja egy tudatlan, szegény asztalos volt, aki még kiváló jellettulajdonosokkal sem dicsékedhetett. Nyughatatlan ember volt, aki egyik helyről a másikra költözött s ezzel Ábrahámot megfosztotta az alkalmától, hogy iskolába járjon s akár csak a legelemibb tudást is elsajájtítsa. A fiú lelkében élt azonban a vágy a tudás után. S minél ridegebbnek és közönségesnek bizonyult a környezete, annál inkább égett a vágytól, magát kiemelni a porból, ahova születésénél fogva kötve volt. És kiemelkedett a porból. Tanult, ahol csak rátehetette kezét egy könyvre. S ha eleinte mint üzletember küzdött is a mindennapi kenyérért, már a harminczes években ott látjuk őt hazájának közéletében. Úgyvél- jük őt hazájának politikai életnek lett s mint ilyen a politikai életnek szentelte magát. Illinois államnak törvényhozásában előkelő szerepet vitt s mikor 1860 évi május 16-án a republikánus párt nemzeti konvencziója Chicagóban ülésezett, Lincoln Ábrahámot jelölték az elnökségre, hogy azután meg is választák őt.

Megválasztása után közvetlenül a rabszolga-kérdésben szakadás állott be az egyes államok között. A déli államok képviselték az ország gazdagságát, amelyhez a rabszolga útján jutottak. Természetes emélfogva, hogy a déli államok a rabszolgáság eltörlésére vonatkozó minden törekvést maguk ellen irányuló támadásnak vettek s mint ilyen, visszautasították. A déli államok elszakadtak a köztársaságtól s ezzel megkezdődött a véres polgárháború, amely a rabszolgákat felszabadította ugyan, de a déli államokat oly mély gazdasági örvénybe sodorta, amelyből még manap sem bírtak kimászni.

A háború 1865 évi április 9-én ért véget és öt nappal később egy John Wilkes Booth nevű színész a színházban lelölte Lincoln Ábrahámot, a rabszolgák felszabadítóját.

Közel ötven év múlt el azóta. Ez az ország nagyot, meséset haladt azóta. Gazdagsága bámulatba ejti a világot és a világ minden részéből sok százezerrel özőnlenek ide minden évben az emberek, hogy maguk számára is biztosítsanak valamieskét abból a gazdagságból, hogy maguk is polgáraivá válhassanak annak az országnak, amelynek polgárai szívesen ontották vértüket azért, hogy felszabadítsák, hogy egyenrangú polgárokká tegyék baromi állapotban lévőnek fekete bőrű embertársait.

Csak hogy jogos az a kérdés: vajjon az idezőnül idegenszármaszának tény- lég oly eszményi állapotokat, oly eszményi gondolkodásu férfiakat találunk itten? Vajjon a felszabadított fekete, valamint az ideérkező szabad fehér ember élvez-e azt a szeplőtlen szabadságot, azt az érintetlen jogot, amelynek kivívásáért egy félvezárad előtt halomra ölték egymást a testvérek?

A történelem, azt mondják, megismétlődik. Megismétlődött az Egyesült Államokban is. A rabszolgáság kor- szakát éljük megint. Fehérek és feketék egyaránt rablánczra vannak fűzve. Színre és fajra való tekintet nélkül egy oly zsarnoknak jármat hordíjak, akinél könyörtlenebbet a valótörténelem nem ismer. A pénz zsarnokoskodik fölöttünk az eszményi szabadság, az eszményi egyenlőség ez eszményi országában. Pénz uralja a közéletet, a törvényhozást, a sajtót. A pénz és csakis

a pénz irányít mindent. Ennek vagyunk a rabszolgái.

Szomorubb a sorsunk a feketékénél ötven évvel ezelőtt. De talán ebben az irányban is megismétlődik a történelem. Talán akad a modern rabszolgáknak is egy felszabadítójuk.

Gondolataim akaratlannul Roosevelt Tivadar felé visznek, aki legutóbbi kongresszusi üzenetével csakugy magára vonta a mai rabszolgatartók haragját, amint Lincoln Ábrahám magára haragította ötven év előtt a déli államok rabszolgatartóit.

Bár Amerika népének Lincoln Ábrahám születésnapján eszébe jutna, hogy el nem viselhető rabszolgáéletet valaki szebbé akarja változtatni s bár ezen ember köré tömörülneek mindazok, akik szabad földön nemcsak elvben, de ténylegesen mint szabad emberek akarnak élni.

Singer Mihály.

RABSZOLGÁÉLET.

Nagy Vince honfitársunk élményei.

Kansas cityből sürgönyzik, hogy az ottani városi ügyész letartóztatta a Mucci és Down munkaközvetítő cég tagjait. Ellenük mint panaszos Nagy Vince honfitársunk lépett fel, aki szombaton érkezett oda New Mexicoból lerongyolódva, kicévezve és teljében kimerülve.

Nagy elbeszélte az ügyésznek, hogy az ottani városi ügyész letartóztatja a Mucci és Down munkaközvetítő cég tagjait. Ellenük mint panaszos Nagy Vince honfitársunk lépett fel, aki szombaton érkezett oda New Mexicoból lerongyolódva, kicévezve és teljében kimerülve.

Nagy kiszámította, hogy munkája után ily körülmények közt nem marad neki egy árva centje sem, mire vonatkozott megkezdni a munkát. Miután azonban egy éjszakán át szállást kapott és két ízben evett is, megmondta neki, hogy leverik a lábáról, ha a szállást, meg az ételt le nem dolgozza. Nagy meg az éjszaka megszokott. Tizenkét napon át gyalogolt ebben a förtelmes időben, míg végre szombaton a legsiralmasabb állapotban Kansas citybe érkezett, ahol az ügyész magáévá tette a szerencsétlen embernek dolgát.

BRYAN A LOPÁSRÓL.

Demokraták jelöltje a gazdasági viszonyokról.

William Jennings Bryan, aki minden valószínűség szerint ismét elnökjelöltje lesz a demokrata pártnak, a nap- nap hatalmas beszédet tartott New Yorkban.

Beszédének anyagát a tizparancsolathból vette, amelynek hetedik képezte nagyszabású szónoki művének kiindulási pontját.

Ne loj! — parancsolják az isteni parancsolatok. Ezt parancsolják a földi törvények is, — mondá Bryan. Míg azonban törvényeink csak enyhébb és súlyosabb lopást ismernek, addig a mai társadalmunk a lopásnak egy más nemét is ismeri, a *dicségetteljes* lopást. A betörőt, vagy utonállót, aki áldozatától elszed egynehány dollárt, elfogják és behörtönozik mint közönséges és megvetésre méltó tolvajt. Azt a tolvajt, aki milliókat képes elszelbelni, a nemcsak hogy nem bántja senki, de a társadalom őt inkább mint szellem-

óriást csodálja és tiszteli. Jó volna tehát — mondá Bryan, a közönséget derültégre kelve, — ha idevágó törvényeinket odamódósítanák: Ne loj! — keveset!

Nálunk kétféle lopást ismernek mostanában. Olyant, melyet a törvény megtilt és oly lopást, melyet a törvény alkalmazása elősegít. Az utóbbira alig fektetnek súlyt, habár éppen az eféle lopásnak neme a legelterjedtebb s habár éppen a lopásnak ez a neme hoz gazdagabb zsákmányt. Így történik ez a megadóztatásról szóló törvény után. Az a feltétlen egyenlőség, mely a megadóztatás körül nyilvánul, a lopásnak egy neme, mely a nagy néptömeg rovására és a gazdagok javára gyakorlatik. A nagy testületek tulajdonát kedvezményekben részesítik, részvényeket s más kiváltságos értékpapírokat adómentesítenek.

A törvényben kimondott „Ne loj!”-ot épp úgy kellene alkalmazni a testületek ellen, ahogy az utonállók ellen alkalmazták.

Bryan e szavait feltétlenül aláírja minden józanul gondolkozó ember. De Bryan ur kissé megkéscve lépett most a nagy nyilvánosság alá azzal, hogy a testületek lopnak, rabolnak s hogy ellenük a lehető legnagyobb szigorral kell eljárni.

Ezt mondta Roosevelt Tivadar az ő legutóbbi üzenetében, amelyről éppen előző számunkban vezércikkünk s amelyről éppen Bryan Jennings Vilmos lapjai azt kürtölték, hogy Roosevelt azzal az üzenetével előkészíteni akarja a maga számára a talajt egy újabb elnökjelölésre.

Amit most ezek a lapok egekig dicsérnek, mivel Bryan mondotta, azt gyanus szemmel fogadták, amikor Roosevelt hirdette, amikor szavainak hivatalos állásának és politikai tekintélyének súlyával köztársasági hangszólyt köcsönzött.

Roosevelt Tivadar, amióta a nyilvános pályán látja őt Amerika népe, folyton háboruban volt azokkal, akik a tizparancsolatnak hetedikét megszegik, a kik a köznek rovására lopnak. Roosevelt Tivadar volt az a férfi, aki, amióta a közpályán látjuk őt, folyton és rendületlenül pártját fogta a kiserembernek a társadalom hiénái ellen. Hogy csak egyet említsünk fel, felemlítjük azt, hogy Roosevelt Tivadar rákényszerítette a gögös szónokokat, hogy elismerjék a bányászok szövetkezetét elismereni nem akarták s emélfogva vonatok a szövetkezet tisztviselőivel érintkezésbe lépni, hogy tárgyaljanak a szövetkezet embereivel. Tudvalevő dolog, hogy Roosevelt ezzel az ő határozott fellepésével elejét vette a bányászok sztrájkjának, amely ezer meg ezer családot inségbe, nyomorba, kétségbeesésbe kergetett volna. Tudvalevő dolog, hogy Roosevelt, amióta az elnöke az Egyesült Államoknak, könyörtelenül fildőzte a trusztokat, amelyek a garázdálkodásukkal megméteyítették az ország gazdasági életének egészégét.

Ha tehát a demokraták leendő elnökjelöltje most tele veszi a száját és az általános nyomorra való tekintettel, azzal lájtja a népet, hogy a testületek büntetlenül rabolnak, akkor Bryan ur tudva hazudik. Mert Bryan ur tudta, amint hogy tudjuk mindmegannyian, hogy Roosevelt évek óta írtó háborút intéz a garázdálkodó testületek ellen, tekintet nélkül arra, vajjon pártjának érdekeit szolgálja-e azek vagy sem. Roosevelt a nép érdekeit SZOLGÁLTÁ, amikor már elnök VOLT, Bryan BESZÉLT, amikor elnökjelölt akar LENNI.

Ez a különbség a demokrata párt emberei és a republikánus párt emberei közt. És ez eszébe fogjuk juttatni olvasóinknak akkor is, amikor a magyar választásoknak is a választási urna elé megvetésre méltó tolvajt. Azt a tolvajt, aki milliókat képes elszelbelni, a nemcsak hogy nem bántja senki, de a társadalom őt inkább mint szellem-

KÉLETI KÉRDÉS FELSZINEN.

OROSZORSZÁG KÉSZÜLŐDÉSEI TÖRÖKORSZÁG ELLEN.

Az 1876-iki nagy orosz-török háború lezajlása óta a nagyvilág nyilván azt hitte, hogy a keleti kérdés el lett temetve örökre. Mert azokat a villongásokat, amelyek a Balkán-félszigeten, de különösen Macedoniában sűrű egymásutánban megestek s melyek folytonosan szükességessé tették a nagyhatalmaknak közbe lépését, a nagyvilág, mely a politikai sakkhúszásokkal nem igen törődik, nem tekintette a keleti kérdéssel azonosoknak.

Pedig kár volt azt hinni, hogy Oroszország lemond Péternek álmairól, a kit az orosz történelem nagyinak nevez el azért, mert ő mondotta ki elsőnek, hogy az összes szlávok egy birodalom alá olvasszandók. Oroszország arról az álomról nem mondott le s napról-napra féltékenyen nézi, hogy melyik hatalom mer magának befolyást biztosítani a szerinte Oroszországhoz tartozó államcsökkánál. Oroszország 1876 óta napról-napra leste az alkalmat, hogy az akkor ideiglenesen letűnt keleti kérdés ismét napirendre hozza és égetővé tegye.

Ezt az alkalmat most adta meg a Kelet medvéjének Aehrenthal báró, az osztrák és magyar külügyminiszter. Aehrenthal ur ugyanis a delegációk előtt elmondott egyik nagyszabású beszédében utalt arra, hogy Ausztria és Magyarország érdekei parancsolóan követelik egy vasutvonalnak létesítését, mely a Balkánon keresztül Boszniába és Herzegovinába vezet.

Oroszország ezt a nemcsak gazdaságilag, de politikailag is fontos lépést sértőnek találja a saját érdekeire nézve. A vasutvonal létesítésével a Balkán-félsziget államaival szorosabb gazdasági kapocs létesül, ami persze Oroszországnak nem teszül. S mivel Oroszország azt hiszi, hogy e vasutvonal létesítését Törökország elősegíti, ürügyet talált arra, hogy megharagudjék Törökországra, hogy háboruba érszokolja.

Tény az, hogy az új vasutvonal nagyobb befolyást fog biztosítani Ausztriának és Magyarországnak a Balkán-félszigeten. Nyilvánvaló azonban az is, hogy Oroszország ezt a vasutvonalat csak kedvező alkalomnak tekinti arra nézve, hogy ismét beleköthessen Törökországba s hogy a törökökön kösörölje ki azt a esorbát, amelyet a japánok ellen indított háboruban szenvedett.

Oroszország meg is kezdte már az ellenségeskedést. A vasárnap beérkezett kábelürgönyök szerint az orosz kormány a képviselőháztól a törökök elleni készülődésre hatvan ezer katonát kért. És erre a kérelemre Guchoff képviselő azzal felelt, hogy a duma orosz haza- fiakból áll, akik utolsó ingüket is odaadják a haza védelmére. A hatvan ezer katonát természetesen megszavazták.

A helyzet tehát komoly. Annál komolyabb, mert Oroszország visszahívta bécsi nagykövétét, ami arra vall, hogy Ausztriával és Magyarországgal is keresi az ellenségeskedést.

Azt kábelezik, hogy az orosz-török háború már a tavasszal meg fog kezdődni.

Amennyire innen a helyzetet megítélni bírjuk, a háború tényleges megkezdése általános európai bonyodalmakat fog maga után vonni és romba fogja dönteni a berlini szerződéssel létesült s azóta feltéve őrzött európai békét.

Kétségtelen ugyanis, hogy Franciaország és Anglia segítségére vannak Oroszországnak már csak azért is, mert gyengíteni akarják Ausztria-Magyarországnak és Németországnak befolyását a Keleten. Ennek a segítségnek ellensúlyozására Ausztria-Magyarország, Németország és Olaszország, akarva

nem akarva, életre fogják kelteni a esendesen elszenderült hármasszövetséget. Életre fogják kelteni pedig nem azért, mert mint szövetségesek egymás támogatására kötelezték magukat, hanem azért, mert a felsorolt államok mindegyikének érdekei kockázattva vannak.

Aehrenthal bárót tehát akkor, amikor a delegációkban azt mondta, hogy az európai béke biztosítva van, gyorsan meghazudolták a fejlemények.

Európa nemskóra lángokban fog állani és a tűz oltása körül első sorban Magyarország fog fáradozni, mely mint a keleti államcsökkának töszomszédja, közvetlenül érdekelve van.

Ez az év a vér jelében fog lefolyni és — fájdalom — sok magyar vér fog foly- ni, míg a bontárból napszinre hozott keleti kérdés ismét visszakerül a lomtárba.

KÉTFÉLE MÉRTÉK.

A poroszországi lengyelek és Amerika.

Néhány hét előtt vezércikkben világitottuk meg azt a botrányos érszakot, amelyet Poroszország a lengyelek németesítése körül kifejt. Megirtuk, hogy oly törvényt hoznak, amelynek segélyével kisajátítják a lengyelek ingatlanait és ezekben németeket telepítenek, a lengyeleket pedig a németek közé kergetik s így érszakokkal, nyers érszakokkal vizszik keresztül a lengyeleknek németekké való átgyurasát.

Ez a porosz érszak nem kerülte el Amerika figyelmét sem. Egy Pennsylvania állambeli képviselő, a derék embernek a neve Bates, határozati javaslatot terjesztett a poroszországi lengyelek dolgában az Egyesült Államok kongresszusának képviselőháza elé.

A határozati javaslat így hangzik: *Az Egyesült Államok kongresszusában egybegyűlt képviselők elhatározzák, hogy tekintettel az Amerikában élő lengyeleknek hűségére fogadott hazájuk iránt, a Poroszországban élő lengyeleknek rokonszenűenket és jókívánságainkat fejezzük ki ama törekvéseikhez, a melyeket amár országban tulajdonjoguk megvédése körül kifejtének.*

A nagy német érdekeket képviselő „New Yorker Staats-Zeitung”-nak ez a határozati javaslat persze nem teszül. Egy vezércikkben kárhoztatja az Egyesült Államok kongresszusa képviselőháznak azt a „merészséget”, amelylyel Poroszország BELÜGYEIBE avatkozik.

Igaza van a „New Yorker Staats-Zeitung”-nak. Az Egyesült Államoknak alig van joguk ahhoz, hogy egy más ország belügyeibe befolyást gyakoroljon. Hanem akkor miért nem árul el a „New Yorker Staats-Zeitung” hasonló érszenységeit, amikor Németország és Ausztria a mi hazáknak, Magyarországnak legsajátabb belügyeibe avatkoznak? Miért kárhoztatja ugyanez a „Staats-Zeitung” az ezeréves Magyarországot, amikor valahára komolyan odatörszik, hogy Magyarország egy- séges magyar ország legyen?

Egy lapnak, amely azt akarja, hogy komolyan vegyék, egy és ugyanazon kérdésben alig volna szabad kétféle mértékkel mérni.

THE DOLLAR SAVINGS & TRUST COMPANY MAGYAR OSZTÁLYA **YOUNGSTOWN. O.**
VAGYON: \$1,500,000 PÉNZT KÜLD az A-bazába és a világ minden részébe gyorsan, olcsón és pontosan PÉNZBETÉTEK után 4 százalékos kamatot fizet. ÜZLETVEZETŐ: Burger B. Lajos.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

TRENTONI BECSÜLETRABLÓK.

A trentoni magyar munkásokat, akik becsülettel keresik meg kenyereiket, becsületükben és jó hírnevükben veszélyeztetni egy banda, amelynek tagjai, úgy látszik, élethivatásuknak tekintik az erkölcsi piszkok összehordozását és közzéjuttatását. Ennek a bandának egyes tagjai, mintha csak ebből élnek, heteket töltenek a bíróságok folyosóin, míg a tárgyalóteremben éppen azt a piszkot tárgyalják, amelyet ők hordoznak össze. Ennek a bandának egyik vezetője valami Binder Miklós, akit lapunknak előző számaiban a Wárady-perből kifolyólag volt alkalmunk lapunk olvasóinak némileg bemutatni. Ez a Binder Miklós közleményeink által a „becsületét” látta megtámadva és — miután neki alig van mit veszteni, — lapunk szerkesztőjét, amikor ez esítörtökön este a trentoni bíróságtól távozni akart, letartóztatta. Lapunk szerkesztője persze egy másolperczig sem volt fogoly, mert a bíróság azonnal szabadon bocsátotta. Hogy azonban Bindernek az eskáládástól és becsülettrablástól örökre elmenjen a kedve s hogy Trentonban ne bocsássanak ki a jövőben minden jöttment ember kívánságára letartóztatási parancsokat, lapunk szerkesztője haladéktalanul nemcsak Binder fogta perbe, hanem a bírót is, aki a letartóztatási parancsot kibocsátotta és a konstáblert, aki ezt a parancsot fogamatosította. A Binder és társai ellen megindított ezen per folyó hó 17-én fog a trentoni felsőbb bíróság előtt tárgyalatni. Lapunk szerkesztőjét John H. Buckes hírneves trentoni ügyvéd képviseli.

GLADYS ANYJA IS MAGYAR ASSZONY LESZ. A lakodalmi hangok, amelyek Szechenyi László grófnak Vanderbilt Gladys-sal való házasságát hirdették, még csak el sem múltak, s máris újabb szennyezés járja be az amerikai angol rajót. Arról van ugyanis szó, hogy Gladysnek édesanyja, özvegy Vanderbilt Corneliusné is magyar asszony lesz. Leányának példájára ő is egy magyar gróftól választ férjül. Gróf Hadik Sándort említi az angol lapok mint Vanderbilt Corneliusné jövőbelijét. Ha az angol forrásoknak hitelt adhatunk, akkor nemcsak az eljegyzés esett már meg, de a jövőre nézve is véglegesítve lettek a megállapodások. E források szerint az esküvőt ugyanis Szechenyi László gróf birtokán fogják megtartani s az új magyar-amerikai házaspár állandóan Magyarországon fogna letelepedni — ha igaz.

A SEGÉLYEGYLET IGAZGATÓ-

SÁGA MEGVÁLASZTOTTA TISZTIKARÁT. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg esítörtök este tisztújító gyűlését a new yorki magyar segélyegyletnek a legutóbbi közgyűlésen megválasztott igazgatósága. Megválasztották elnöknek Cukor Mór, alelnöknek Horváth József és Rosenfeld I. H., titkárnak Steinberger Márton dr., pénztárosnak Burger József, házvezető igazgatóként Stern Adolf, ellenőrnek Telmányi György. A múlt közgyűlésen meghatározott segélyalap kezelésére és a segélyek kiutalására egy dr. Horn Ferenc, Horváth József és Perényi Béla urakból álló három bizottságot küldtek ki. — Szombathy igazgató felszólalására szóba került az a kemény támadás is, melyet egy new yorki magyar lap az igazgatóság egyes tagjai ellen intézett és elhatározták, hogy felvilágosítást kérnek attól a laptól egy hivatalos íratban. Végül bejelentették, hogy Szechenyi-Vanderbilt Gladys, Hengelmüller Béláné és Gerster Árpádné urasszonyok a márczius 25-én megtartandó bál alkalmából a védnöknői tisztséget elfogadják.

A MAGYAR REPUBLIKÁNUSOK BÁLJA. A new yorki magyar republikánus klub farsangi eseményét képezi majd a new yorki társadalomnak. Idei bálját ma, kedden este tartja a klub a Plaza Assembly Rooms nagytermében. E bálon nemcsak a magyarság színe-java vesz részt, de ott látjuk majd az amerikai társadalmi és politikai élet előkelőjét.

PÓLYA LÁSZLÓ DR. URAT, aki eddig lapunknak munkatársa volt, arról értesítjük, hogy levelei vannak a kiadóhivatalban. Ha tudósít bennünket hol létezik, leveleit szívesen továbbítjuk.

A VISZONTLÁTÁS ÖRÖME. Mayer József new yorki honfitársunknak jeje már tizenhét éve nem látta édesanyját, Jakab Vilmosné urnót. Annál nagyobb volt midkettejüknek öröme, hogy oly hosszú idő után egymás keblére borulhattak. Jakab Vilmosné urnő ugyanis pénteken érkezett az Angusta Victorián Budapestről New Yorkba.

NYILATKOZAT FÉNYES LAJOS PLÉBÁNOS DOLGÁBAN. A New Jersey állambeli newarki róm. kath. magyar hitközség a következő nyilatkozatot közölte: „A következő nyilatkozat közlésére kért fel bennünket: NYILATKOZAT. Az „Amerikai Magyar Népszava” című napilapnak főt. Fényes Lajos lelkészünk ellen felhozott vádjaira és azon értelmű felhívására, hogy lelkészünk hitközségünk ne ismerje el többé lelképásztorának, 1908. január hó 28-án tartott értekezletünk határozataként, mint az összes hitköz-

ségi tagok képviselői, kijelentjük: hogy Fényes Lajos lelkészünk hivatali kötelességeit köztünk eddig pontosan és hitközségünk javára teljesítette, ellene tehát nekünk kifogásunk nincs és mind az ideig, amíg hivatalos működése hitközségünk érdekei ellen nem irányul és a hitközségünk kárára való működését bebizonyítva nem látjuk, plebánusunk mellől nem fogunk elállani és minden, a hitközséghez nem tartozó egyén beavatkozását és tanácsát ezennel visszautasítjuk. Lelkésziink privát cselekedeteihez semmi közünk, amit pedig mint plebánusunk hitközségünk érdekében tesz, annak jó, vagy rossz voltát mi magunk is meg tudjuk ítélni. Gyámogató nem tőrünk, tanácsot nem kérünk. Newark, N. J., 1908. jan. 28-án. Krószter István főgondnok, Riffi Gyula jegyző, trusteeek Abraham János, Káger Gyula, Kozma Károly, Mesterházy János, Pesti Mihály, Póth Ferenc, Rozsnyay József, Schubert Aurél, Varga Antal, Weiss Jenő, egyháztanácsosok.

A PASSAICAI MAGYARSÁG ÉBREDÉSE A KÖZÉRDEK DOLGÁBAN. Passaic magyarságában mindig megnyilvánulni láttuk a hazafias szellemet, az összetartás szép példáját. Anál elszomorítóbb volt az utolsó időkben észlelt hanyatlás, közönyösség. Most azonban a jacobs creek özegek és árvaik sorsa megint felébresztett térségéből egynehány passaicai magyart, akiknek lelkesedése lelkesedést teremt. Felberektek, hogy az esetre, ha netalan New Jersey államot is meglátogathatja egy nem várt szerencsétlenség, jó levele tudják passaicai honfitársaink, hogy a csapások miképp enyhíthetők.

Ebből a végből huszonnégy komoly férfi gyűlt egybe januárus hó 31-én a Mokray-testvérek helyiségében, ahol is a mindenki által nagyrabecsült Ricsák János honfitársunk ismertette az összejövetel célját, majd felvetette a kérdést, vajjon a jelenváltak hajlandók-e egy négyülést rendezni és ezen a négyülésen az AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG helyi választmányát véglegesen megalapítani? A jelenváltak nagy lelkesedéssel igennel feleltek a felvetett kérdésre és ideiglenes elnöknek Ricsák Jánost, jegyzőnek Sass Istvánt választották meg. Erre az elnök a jelenváltakat üdvözlő és az értekezletet megnyitónak nyilatkozta. Indítványozta lett a napirend megállapítása, melyet azonnal háromtagú bizottság ki is dolgozott. Először az alap-szabályokat olvasták fel, majd elhatározták, hogy a 24-es bizottság FEBRUÁR HÓ 16-ÁN, vasárnap este 6 órákor a MOKRAY-TESTVÉREK nagytermében NÉGYÜLÉST rendezzen, mely alkalommal meg fog alakulni az Amerikai Magyar Szövetség helyi vá-

Elvállalja — minden a bankszakmába tartozó ügyletek keresztülvételét. Betéteket — legmagasabb kamatozattal. Külön pénzügyi osztály bankok részére a legújatosabb arfolyam mellett. Magyarországi képviselőnk a Magyar Pénzügyintézet Központi Hitelbankja és az ennek kötelekebe tartozó 450 — vidéki pénzügyintézet 1000 millió korona alapfőke és beféttel.

lasztánnya. Megválasztottak különféle bizottságokat, n. m. egy ötagu sajtó-bizottságot a hitközség és egyletek meghívására s egy másik bizottságot röpiratok és határozati javaslatok kidolgozására. A 24-es bizottság utolsó értekezlete a négyülés előtt február 14-én este 8 órákor lesz a Mokray-testvérek nagytermében.

Passaicai honfitársaink ez ébredése nagy örömmel tölt el bennünket és biztossá vesszük, hogy a februárius 16-án, tehát jövő vasárnap megtartandó négyülésről nem fog elmaradni egyetlen passaicai magyar sem.

A VAS- ÉS FÉMMUNKÁSOK FEGYELMÉBE. Kissé meglepve vettük ugyan az alábbi felhívást, mégis, mint a magyar munkások tömörülésének, vagy legalább is szervezkedésének szép jelét közöljük, ha mindjárt célját is tévesztette már a felhívás. Ime a felhívás:

Magyarországból ideszakadt munkástestvéreinkkel tudatjuk, hogy a múlt hó 19-én, vasárnap délután 3 órákor leles szaktársaink megalakították a vas-és fémmunkások szakszervezetét. A vezetőség felkéri munkástestvéreinket, ugy azokat, kik odahaza a munkásmozgalomban résztvettek, valamint azokat is, akik azon kívül álltak, hogy jöjjenek hozzánk és harezoljunk itt is a magyar munkás jó hírnevéért és szerezzük meg a tiszteletet az új hazában is. Havi járulék 25 cent, beiratkozás 15 cent. Összejövetel minden vasárnap délelőtt 10 órától 12-ig és kedden este 8—10-ig. Aki tehát akarja, hogy mi is összetartsunk, mint minden más nemzetiség, az vállalva fog velünk együtt harezolni a saját javunkra és a magyar név dicsőségére. Együttel kérjük a new yorki magyar vas-és fémmunkások pontos címét, küldjék ezeket az egyesületünk-

be Mr. Nagy J. címére. Helyiségünk 1567 második Av. alatt van a 81. és 82. utcák között. Szaktárs, üdvözléssel Kovács Béni jegyző.

MEGINTEGY NYILATKOZAT. Tiszt. Borsos István ur az utóbbi időben a kelletlenül valamivel sürűbben forgatja a tollat. Miután azonban egy a lapunkban megjelent cikkre vonatkozó, adjuk ezt a nyilatkozatot:

A „Bevándorló” 1908 február hó 4-iki 10-ik számában T. Ujlaki János magyar presbyterian lelkész „Válasz a trentoni koholmányokra” cím alatt csekély személyemmel is foglalkozik, midőn így ír: „Ejnye karácsony előtt volt nálam a csatlakozott lelkészek utazója. Ő kijelentette előttem” stb. Mivel jelzett cikkből minden „betűjeért tisztességes, ősz fejevel számol”, az igazság érdekében tudatom a lap t. olvasóközönségével, igaz: karácsony előtt voltam ugyan Ujlaki János bátyámmal, mint egykori legátusa, de ő ez alkalommal nem volt otthon. Homesteadon volt tőnyelvű istentisztelet tartására, mire tanum kedves neje s bájós leánykája, s T. Kuthy Elemér passaicai lelkész. Így hogy miként hallhatta tőlem a nekem imputált szavakat a drót nélküli telegrafálás korszakában is: a múlt olvasóközönség érteletére s tisztességére bízom.

Wallingford Conn., 1908. febr. 6.
Borsos István,
a magyar ref. egyházmege utazó elgázmege

A MAGYAR MENHÁZ KIMUTATÁSA. Most vettük a new yorki magyar menházak 1908 januárius havára szóló kimutatását. E kimutatás szerint az elmúlt hónapban 342 férfi és 96 nő fordult meg a menházban, akik közül szolgáltatva adtak 4 férfit és 74 nőt, a vasutára kísértek 89 egyént, hazautaztak 161-en. Ingyen reggeliztek a

TÁRCZA.

AZ OCZEÁNON.

Irta: Dr. Rác-Rónai Károly.

Zord teli reggel. A zajongó tengert
Nem ölette át fénylő napsugár,
Sírály ríjogott fűn a levegőben,
Borongó ködhenült a láthatár,
S mint földrengésnek lassan
dobbanása
Forogni kezdett lenn a nagy kerék —
Fűyült a gép, pergett a szó,
s mentünk
Amerre összerát a riz s az ég.

Ott álltak mind a hajófüdélén,
Mig kinn a parton férfi, nő, leány,
Féhr kendővel bucsint integetve
Néztek soká a távozók után,
Ég áldjon, Európa! Rajtad kívül
Küül bucsuznék itt a tengeren? —
Az én kendőm a szél nem lobogtatja,
Nem válaszol a partról senkisé.
S míg köny lopózik mind a két
szemembem.

Állván merően, azt találgatom: —
Nem jobb-e annak, aki ott felejté
Fájó lelkét az elhagyottakon? ...
Oh, hogyha lenne énnekem is gondom
S otthagytam volna valamit,
Szeretl szívet, gögicselő ajkát,
Szép kis eselédem apró ajkait, ...
Remegve, félve, szemmel elkísérve
Ott állna mostan ifju kedvesem,
Sóhajban szálló lelke itt lebege,
Suttogva lágyan, suzna édesen,
Esténként hogyha barnaszárnyú éjféli
Benedne hozzá a kis ablakon,
Az éjszakában ugy el-elmerengne:
— Hol is jársz most, én édes
angyalom?

Oh, hogy sietnek vissza rágyra,
szállva ...
Tudom, ott várna ismét kedvesem,
Ártatlan szíve virágos kertjéből
Féhr virágot hozva énnekem,
Bibájos estén egymást átölelve
Elandalognának tarka rét élen,
A hercadó lomb is nekünk regélné,
A bíró kis madár is rejteken —
S álltall, színnel csordulásiig tele
Terólad szólna minden énnekem
Csodásan szép, elbűrölően bájos,
Szívet, lelket betöltő szerelem ...

Oh, hogyha lenne! ...
... Nem, nem, félre innen,
Ti gyöngöcségek álomképei,
Vészben, viharban járó férfi-lelek
Tirajtatok nem tud merengeni.
A zúgó, végtelen tengerre rágyom,
A víz s az ég csatája kell nekem,
Féhrhabos hullámok mormolása
Rezege szálljon át a lelkeken!
Legyen harez! Keljen örült,
rad futásra

Zajongó orkán, bősüzt szíatar,
Futó fellegnek vészes rohanása
Ha fátolyolása mindent eltakar,
Ijesztő, barna szárnyival boruljon
Reám reménytelen, nagy éjszaka,
Csattogjon, sirjon fenn a levegőben
A zuhogó szélvész haláldála.
Ott, ott, ha majd gyönyörben úszó
lelkeim,
Mint tépéttszárnyú, vad viharhadár,
... Kerengve, futva, körben,
szerteszejjel,
Hullámfodorról hullámsírra száll
S fülemben zúg az ítélet zenéje
Dörögve, búgva, véges végtelen —
Boldogtalanságom minden átkát
Oh, hadd kiáltom szét a tengeren!

AZ IGLÓI VÁLÓPÓR ELŐZMÉNYEI.

Irta: Zboray Aladár.

A lapok tele voltak a kis Torday Fancsi dicséretével. Valóságos szenen-
cziós sikere volt. Közönség, sajtó egyaránt tombolt a lelkesedéstől, s a színház minden este zsúfolásig megtelt, ha az új esillag fellépett.

A képes hetilapok is siettek megragadni a szenzációt s csaknem valamennyi közölte az új drámai fenomen arezképét.

A kis Iglóiné, a színház fiatal szendeje nézte a képes hetilapokat, elolvasta mindazt, amit Torday Fancsiról magasztaló irtak s valami különös szomorúság fogta el.

Igazán nem irigykedett, féltékeny sem volt a fiatal kollega sikerére, hisz más szerepköre volt, neki nem volt riválisa, de mégis valamely különös, kegyetlen szomorúság beköztá a szívet.

Olyasvalami motoszkált a fejében, hogy miért nincs az egyik embernek szerencséje, s miért van a másiknak.

nyájás volt hozzá. A sors, a direktor, az újságok s lassan, észrevétlen, nőttek a szerepei s komolyodott az értéke.

Amikor eljött a szerelem korszaka, beléseretett annak rendje és módja szerint az egyik kollegájába s mi sem volt természetesebb, mint hogy férjhez ment hozzá s szép, esendes, verőfényes boldogságban peregtek le a napjai.

Hol odahaza érte valamely apró öröm, hol a színpadon volt sikere. Az emberek boldogan mosolyogtak, ha meglátták, az asszonyok könnyű sóhajjal mondták:

— Milyen irigylésre méltó asszony ez a kis Iglóiné. Az ura a legderekabb ember, aki szereti, a színpadon megtapsolják, otthon rendben a szénája. ... Igazán irigylésre méltó.

Akikről mondják, ezt rendszeren nem irigylük, akit pedig irigyelnek, ezt rendszeren szidják egy kicsit.

— Hát te? — támadt rá egy belső hang.

tött néhány mondat, amelyet igazán megragadó közvetlenséggel mondott el.

— És nekem még soha nem volt egyetlen igazi, nagy sikerem sem. Nema vesznék komolyan. Én vagyok a boldog, a derék kis Iglóiné. A mintafeleség, a polgári érnéyek nagy raktára.

— És végigfutott a hideg a hátán.

— Nem vagyok érdekes. Nagyon rokonszenves vagyok, körülbelül olyan, mint az ócska, nagy karosszék, amelyek lakállyossá teszik a szobát. Több semmi. Mindenki örül, ha lát és nem gondol rám senki, ha nem vagyok a szemem előtt.

— Én vagyok az a bizonyos, kedves asszonyka. A roppant becsületes Iglói Bandi felesége. A mintaférj mustrafelesége. Hogy a színpadon is vagyok valaki, hogy egymagam is egész vagyok, nem veszi észre senki.

— És minden erőlködése ellenére is, kihullott a köny a szeméből. Valamely végtelen keserűség fogta el. Ugy érezte, nagy méltatlanság esett rajta, amikor a sors a megérdemelt, az osztályrészt képező hírnév és dicsőség helyett, egyszerű polgári boldogsággal csaltta meg.

menházba és vacsora-lásban 11. RIZSA. János pas ki nemcsak zalmát láz vend Pas is, lesújt Komoron hunyt az arnó. E usák Ján eredő ősz NEMÉ. Németh meg csak állambeli hány hón megkedve rökkel, h 70 választ nek — őt jelölték állambeli tus fog r Németh l adásána MAGY. South B ott Füz. Vankovic István, G és Rokos vád alatt Kowalski emberre, tott, min ször a sz és nyakáb lálosan n szállított rok taga „HUSZ MANHA new york gyar betó sal egybe dez a Ma 16-án, va Karaes In szarcsnyú mü. A p eladás sz egylet sz tagjainak május hó 6 és harri a más Kenrick ÖREG Philadel ott a Ma harcz ut 118 éve végigküz a világo ba mené ba költő

a feleség s megcsó Margi fejét. E — Mo ségesen, szed, kel szag? Band ratlan t monda — Ró bár hido mivel se huszárt — Az as lennek á sággal l átmént az arez — N masan hatsz. egy kan — Tu csora n ped vol — Tí olyan v sodott ment le dok egy — M Annak — P ki nem szeren nem vo Egy si — E éppen Iglói — H játszat — N tem 153

menházban 960-an, 1766 ingyen ebédet és vacsorát osztottak ki és ingyen szállásban 1154-en részesültek.

RIZSÁK JÁNOS GYÁSZA. *Rizsák János* passaicai bankár honfitársunk, a ki nemcsak a magyarság megtisztelő bizalmát bírja, de nagy tekintélynek örvendő Passaic amerikai társadalmában is, lesújtó hírt vett hazáról. Orosz-Komoron hatvanhat éves korában elhunyt az édesanyja, id. Rizsák Jánosné urnő. E súlyos csapáshoz fogadja Rizsák János honfitársunk igaz szívből eredő őszinte részvétünket.

NÉMETH DEZSŐ HALADÁSA. Németh Dezső ügyvéd honfitársunk még csak nemrég telepedett le Indiana állambeli South Bendben. Rövid néhány hónap alatt annyira tudta magát megkedveltetni az ottani amerikai körökkel, hogy a republikánus párt a jövő választás alkalmával county clerknek — megyei jegyzőnek — fogja őt jelölni. A republikánus párt Indiana állambeli konvenczióján mint delegátus fog résztvenni. — Igazán örülünk Németh Dezső honfitársunk a gyors haladásának.

MAGYAROK A BIRÓSÁG ELŐTT. South Bendből írják lapunknak, hogy ott Füzö Sámuel, Bárán György, Le-rankovics Mihály, Kovács Lajos, Szabó István, Czenky József, Bárán Mihály és Rokosdi István honfitársaink azon vád alatt tartóztatták le, hogy egy Kowalski Vilmos nevű 19 éves legényemberre, aminet ez az utcán sétálgatott, minden ok nélkül rálöttek. Először a szájába löttek, aztán a hátába és nyakába röpítették golyókat. A halálosan megsebesült embert kórházba szállították. A letartóztatott magyarok tagadják a tett elkövetését.

„HUSZÁRCINSY“ A NEW YORKI MANHATTAN LYCEUMBAN. A new yorki gróf Lónyay Elemér első magyar betegsegélyező egyesület színelőadásával egybekötött táncmulatságot rendez a Manhattan Lyceumban febr. hó 16-án, vasárnap este. Színre kerül *Karacs Imre* rendezése mellett a „Huszárcinsy“ nevű kitűnő énekes népszínmű. A próbák szerényen folynak és az előadás sikerültnek ígérkezik. — Az egyesület egyuttal ezuton tudtára adja tagjainak, hogy rendes gyűléseit f. évi május hó elsejétől kezdve minden hó első és harmadik keddjén fogja megtartani a második utca 193. szám alatti *Remick Hall*-ban.

ÖREG „AMERIKÁS“ HALÁLA. *Philadelphából* írják lapunknak, hogy ott a Magyarországból a szabadságharc után idevándorított *Klein József* 118 éves korában meghalt. Klein végigküzdötte a függetlenség harczot s a világi gyásznap után Törökországba menekült, ahonnan később Amerikába költözött. Klein 14 gyermeket és 24

unokát hagyott maga után. Goldman Sára nevű leányának philadelphai lakásáról vitték a derék öreg urat az örök nyugalom helyére.

SOUTH BENDI KÉPVISELŐNK. Indiana állambeli *South Bend*ben **BICZÓ FERENCZ** ur fogja ezentúl a „Bevándorló“-t képviselni. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhathat. Ajánljuk Biczó urat ottani honfitársaink figyelmébe.

A WÁRADY ELLENI HAJSZA. Ismételve hírt adtunk arról a felháborító hajszáról, amelyet egy jól szervezett banda tervszerűen intézett *Wárady Lajos* trentoni bankár honfitársunk ellen, aki becsületes törökvezével nemcsak jólre tett szert, de előkelő társadalmi álláshoz jutott. Ez nyilván bántotta azokat, akik kerültek a becsületes munkát és ezért nem bírták elviselni, hogy becsületes munka meghozzon másnak jövedelmet és tekintélyt. Ujabbán azt akarták *Wárady*ra sütni, hogy ő indította a *Vastag Lajos* nevű trentoni fiut arra, hogy esküdjék meg arra, miképp *Szűcs Flóra* magyar asszony erkölctelen házat visz Trentonban. *Vastag Lajos* erre tényleg megesküdött, majd a bíróság elé ment *Binder Miklós* és *Henders Henrik* nevű trentoni ganajhordozókkal, a hol azt mondta, hogy hamisan esküdött, de a hamis esküre *Wárady Lajos* bujtogatta fel őt. *Wárady* ennél fogva vád alá helyezték s a bűnpör tárgyalását mult kedden kezdték meg. A tárgyalás során érdekes dolgok kerültek napfényre. Az egyik tanu azt vallotta, hogy *Vastag Lajos* szájából hallotta, miképp *Binder Miklós* a feszületre eskettette meg őt, hogy azt fogja vallani, hogy *Wárady* kényszerítette őt hamis eskü letételére. Egy másik tanu azt vallotta, hogy ugyancsak *Binder Miklós* mondta neki, hogy ő rögtönzi és hajtja végre ezeket a hajszákat *Wárady Lajos* ellen. Legérdekesebb volt azonban *Farkas Klára* trentoni magyar asszony vallomása. Ez az asszony azt vallotta, hogy *VAJÓ SÁNDOR* TRENTONI REF. LELEKÉSZ ELHIVATTA ŐT MAGÁHOZ S HOGY AZ UTÁN UGYANCsak VAJÓ SÁNDOR REF. LELEKÉSZNEK IRODÁJÁBAN *BINDER MIKLÓS* MINDEN ÁRON ARRA AKARTA RÁVENNI ŐT. *FARKAS KLÁRÁT*, *ESKÜDNÉK MEG A BIRÓSÁG ELŐTT* ARRA, HOGY JELEN VOLT, AMIKOR *WÁRADY VASTAGOT* A HAMIS ESKÜ LETETELÉRE KITANITOTTA. *Farkas Klára* azonban kijelentette, hogy ez nem igaz s hogy ő senkinek a kedvéért nem esküszik meg hamisan. — Bizony elszomorító dolog, hogy egy magyar lelkész házában, aki másokat akar tisztességre tanítani, megeshetnek ilyen dolgok és elszomorító dolog, hogy akadnak jóra való magyar munkások.

akik becsületes alakoktól féltrevezetni engedik magukat. **WÁRADY LAJOST** AZ **ESKÜDTEK** AZ **ELLENE** EMELT VÁD ALÓL FELMENTETTÉK. Az ő dolga lesz most tüzeltvással kipusztítani azokat, akik ellene összeesküdtek s akik hitványkodással aláássák a trentoni összmagyarság becsületét. Ebbeli munkájában mi szíves-lelékel segíteni fogjuk *Wárady Lajos* urat.

KIS TÜKÖR.

Apróságok az amerikai magyarság köréből.

Kávéházi beszélgetések. Arról volt szó, hogy a Stössel-féle hazaurulási perben, amely minden valószínűség szerint Stössel elítélésétével fog végződni, kiderült, hogy a tábornokné asszony az ostrom alatt jól virágozó tojásfüzetet nyitott. A tárgyaláson bebizonyosodott, hogy a tábornokné asszony a katonaság költségén etette tyukjait és kakasait s hogy a tojásokat a katonaságnak adta el, méregdrága pénzért persze. Mikor már a katonaisztek a közlegények kosztjára szorultak, a tábornokné asszony 1—2 rubelért adott egy-egy friss tojást.

— No, mit szólsz hozzá? — kérdezi az egyik.
— A Stösselné tyukjaihoz?
— Ahhoz!
— Nem igen hiszem, hogy voltak valaha a világon drágább tyukok.
— Miért?
— Stösselné három csillagba kerülnek.

Szóba került a közelmúlt egy esete, mikor a beszélgetők közül az egyiknek barátján súlyos sérelem esett egy olyan ember részéről, aki különben gyenge jellemű ember hírében áll.

— Diszes kis legény vagy te is, barátom. Miért nem álltál a sarkadra. Megbotránkoztak az emberek, mikor megtudták, hogy te is ott voltál és még csak a füled botját sem mozgattad!
— Nem találok benne semmi megbotránkozóni valót. Poloskát csak a magam lakásán irtok.

Az újság és olvasója. Amerikában tudvalevőleg a magyarok nem újságot választanak, hanem azt az újságot rendelik meg, amelyiknek az ügynöke legrokonszenvesebb előttük. Ellenben feltétlenül vallják azt a meggyőződést, a mit a rokonszenves ember által képviselt lap ir.

Sokan talán kételkednek ebben. Hadd álljon nemcsak ennek, de annak is bizonyítékául, hogy az olvasók a meggyőződésen felül még az írásmódot is át-

veszik, a következő beszéd, mely egy gyűlésen hangzott el:

„Kedves barátaim! Amerikának új, hatalmas beköltözési révét Moore képviselő Urnak köszönhetjük. Városunkra ez a köztársalmi kormány első esetében hozta áldásait, melyeket városunk az ideözönlő beköltözők révén meg fog ragadni és szerte hinteni, hogy mindenkinek jusson belőle. Igen tisztelt barátaim! Országunk csakugy válság előtt áll, ahogy állott hónapok előtt. Az Aczel Testület ígéretei nem igen valószínűk, de a bizatok, melyek ellen a köztársalmi kormány hadat üzent, felvették a harcot. A bányás urak ismét erőszakoskodnak. Kieroszakoltak egy rendeletet, mely a bányászokat a füst híjján való lőpor használatára kötelezi. A bányászok nem hagyták magukat, letették a munkát. A puhaszénvidék tele van kiütéssel és a bányás urak nem félnek a kiütéstől. S mindezt a mostani kormányrendszernek köszönhetjük, melynek most Taft a jelöltje. Az a Taft, aki Ohionak, saját államának sem kell, ugy el fog olvadni, mint az orosz hó-ember elolvadt Japán kelő napja előtt. Csak hadd esámpáskodjék a köztársalmi klub... stb!

Több tárgy nem lévén... Egy jegyzőkönyvi kivonatot kaptam Pennsylvaniából a következő magyarázattal: „A gyűlésen egy egyleti tisztviselő összevesszett egy egyleti taggal. Felindulásban az asztalon levő tintatartót, egyleti pécétét, kalapácsot, stb. a tag fejéhez vágta. Az egylet ezt a tényt jegyzőkönyvileg kívánta megörökíteni. Mellette küldöm a jegyzőkönyv idevonatkozó részét:

„... M. N. egyleti tag összevesszett X. Y. egyleti tisztviselővel és minden tárgyat a fejéhez vágott. Több tárgy nem lévén, az ülés véget ért.“

HUSZÁRCINSY

Eredeti népszínmű dalokkal és táncszízzel. Irta: *Vahot Imre*. Rendező: *Karacs Imre*, sugó: *Siegel L.*, ügyelő *Kaiser B.*, karnagy: *Rózsássy Béla*.

Színre kerül 1908 FEBRUÁRIUS 16-ÁN, vasárnap este 8 órakor a **MANHATTAN LYCEUM DISZTERMÉBEN** 66 és 68 East 4-ik utca, a második és harmadik Avenue között. ELŐADÁS UTÁN REGGELIG TARTÓ TÁNCZMULATSÁG. HELYÁRAK: Hat személyre szóló pá holly \$3, támlásszék \$1, kör-szék 75 cent, zártszék 50 cent, belépti jegy 25 cent. *Ruhátár kötelező.* Férfiak 15 centet, nők 10 centet fizetnek. JEGYEK MINDEN NAGYOBB MAGYAR ÜZLETBEN ELŐRE VÁLTHATÓK.

A GRÓF LÓNYAI ELEMÉR

ELSŐ MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐEGYESLET
tisztelettel meghívja az előadásra és a táncmulatságra New York és környékének magyarságát.

a feleségét. Odasietett az asszonykához megcsókolta.

Margit összerendezte s elfordította a fejét. Émelyítette a masztiks-illat.

— Mosakodjál meg legalább tisztességesen, mielőtt megcsókolasz. Azt hiszed, kellemes ez az átkozott masztiks-szag?

Bandi egy cseppet meghökken a váratlan támadáson, de aztán kacagva mondta:

— Rögtön megmosdom, mamuskám, bár hidd el, ez a mi metier-szagunk semmivel sem kevesébé izgató, mint a hódító huszártisztek istálló-parfumje.

Az asszony kimondhatatlanul izléstelennek érezte ezt a kedveskedést, s valószággal bántotta, hogy az ura csakugyan átment a hálósobába, s újra megmosta az arcát.

— No, most már — mondta diadalmasan Bandi — bátran megcsókolhatsz. Olyan szagtalan vagyok, mint egy kamélia.

— Inkább lármanál egy kicsit a vacsora miatt, és pihennél. Nagy szereped volt.

— Tízszere daráltam le. Megint olyan volt közönség, mint a megmohosodott jégesap. Egyetlen taps nélkül ment le az egész darab. Igaz, hogy undok egy férczelmény.

— Mert nem játszik benne Fáncsi. Annak bezzeg tapsolnának.

— Poklot. Ebből a darabból ugyan ki nem csikarsz tapsot. Annyi az egész. Szerencséje van Fáncsinak. Tíz év óta nem volt olyan hálás szerep, mint Didó. Egy siketnéma is tapsot kapna benne.

— És ezt a szerepet is neki kellett éppen kapnia.

Iglói elvette magát.

— Hát az az egy bizonyos, velem nem játszathatták el.

— Nem gondold talán, hogy irigylem tőle?

— Te! Ugyan eredj, Margit, Te és

irigyelni valakit. Igazán hálátlan természeteknek kellene lennük, ha mi irigyelni valakit.

— Igaz, — mondta az asszony, s az járt a fejében, hogy nem tud hamarjában valami megvetésre méltóbbat, mint az olyan férfit, akiben nincsen ambíció.

S bárha nem volt semmi oka rá, egyszerre újra érezni kezdte a masztiks-szagot s egy falatot nem tudott lenyelni a vacsorából.

Émelyítette minden, s visszaszítónak, utálatosnak találta a boldog mosolygást, amely ott settenkedett az ura szemében.

Iglói látta, ideges, rosszkedvű az asszony, s mint afele gyöngéd, jőzön ember, nem alkalmatlanodott kérdésekkel, nem feszegette a dolgot.

Egy pillanatig ugyan mintha aggasztotta volna valami sejtésfele, de azonnal az eszébe jutott, hogy öt nap mulva premier lesz, amelyen a felesége játsza a vezető-szerepet.

Szelidén mosolygott, s nyugodtan tért pihenni.

Öt nap mulva, csufosan megbukott a darab. Megbukott, mert rossz volt. Iglóiné elkövetett mindent. Amit produkált, tényleg elsőrendű dolog is volt, de a darabot nem lehetett megmenteni.

Az asszony sirt, zokogott, alig lehetett vigasztalni. Az ura csaknem aggódott is miatta, s este gyöngéden, okosan beszélt az asszonykához.

— Ugyan, Margit, ne vedd a szívedre. Végre is azt a vak is látja, hogy abból a darabból nem lehetett semmit csinálni. És neked, végre is, egészen tisztességes sikered volt, sőt a darabhoz mérten, csaknem óriási...

Az asszony csak zokogott tovább.

— Ne légy csacsi, kicsi mamuskám,

— duruzsolt tovább Iglói, — végre is,

Rimaszécsi **SZEGEDY GYULA** urat felhatalmaztuk a „Bevándorló“ képviselőjére. Mint ilyen, előfizetési díj-irtdetési díjakat felvehet.

TRENTONBAN

Veres János ur képviseli a „Bevándorló“-t. Előfizetéseket felvehet és nyugtázhathat.

A „Bevándorló“ kiadóhivatala.

BENCZE JÁNOS UR

PASSAICON, N. J. képviseli a *Bevándorló*-t. Előfizetési díjak felvételére és nyugtáskára fel van jogosítva. Melegen ajánljuk őt passaicai honfitársaink pártfogásába.

YOUNGSTOWN, Ohio,

és környékén a *Bevándorló*-t **TINE-REAN VICTOR** ur képviseli, aki, mint ilyen, előfizetési díjak felvételére fel van hatalmazva.

FIGYELMEZTETÉS.

Figyelmeztetjük honfitársainkat, hogy előfizetések felvételével csupán azok vannak megbízva, akiknek neve a „Bevándorló“-ban benn van mint meghatalmazott.

A „Bevándorló“ kiadóhivatala.

18 éve fennálló banküzlet

PEARL JOZSEF, bankháza
FÜZLET: 319 East 3rd Street.
FIÓKÜZLET: 801 E. 3rd St. Oak cor.
SOUTH BETHLEHEM, PA.

Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzküldeményeket a világ minden részébe legelőszöbben és legbiztosabban küld. Bármily peres ügyet, ugy óhazal, mint itteni dolgokat elintéz. Közjegyzői okiratokat törvényesen hitelesít. Utalgaizásokat ingyen ad.

font magyarázat, amit inkább botrányra, mint hirre éhes riporterek összeirtak a „szenczációs“ válsárol, egyszerűen nem igaz.
Az Iglói-válóper előzményei, összesen ez a semmisség.

HÁZASSÁGI AJÁNLAT. 37 éves, r. kath. vallású, erős, egészséges bányász [özvegy ember, egy 7 éves kis leánykával], akinek szép vagyona és saját háza van, nőül óhajt venni egy 20—30 év körüli, r. kath. vallású, tisztességes nőt. Fényképpel ellátott ajánlatok „Beregi szöke“ jellege alatt *Spangler, Pa.*-ba kéretnek. —11

KITÜNŐ magyar házi koszt és csinosan *butorított szobák* kaphatók 121—W—61 streeten, Mrs. *Telmányinál*. —18

PÁRTOLD A MAGYART!

Van szerencsém honfitársaim b. tudomására hozni, hogy *Newarkon*, 150 *Howard St.* alatt éttermet [restaurant] nyitottam. Tiszán, jól készített magyaros koszt, pontos kiszolgálás, jutányos árban helyiségemben található. Az összmagyarság b. pártfogását kéri honfium tisztelettel

—13 *Páll Gyula*.

KERESSEM Berta Ferencz testvér-bátyámat, aki a zemplénygyeji Kis-Géresből 7 év előtt vándorolt ide Amerikába. Kérem honfitársaimat, akik hollétéről tudnak, értesítsenek a következő címen: Mr. Jos. Berta, P. O. Box 24, N. Webster, Pa.

Ennyi az egész. Mindaz a körmön-

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Kezdeni minden KEDDEN és PÉNTEKEN. A „Bevándorló” újságvallalat: Makray Aladár. Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 127 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4950 ORCHARD. Pittsburgh iroda: 1415 Fifth Ave., Pittsburgh, Pa. Iródavezető: dr. Hédlinka Tivadár.

ELOFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre \$2.— Egyesült Államok egész évre \$2.50 Magyarország egész évre \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Published by the „Immigrant” Publishing Co. Aladár Makray.

Edited by MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 327 East 13th St. New York. Telephone: 4350 ORCHARD. Pittsburgh offices: 1415 Fifth Ave., Pittsburgh, Pa. Manager: dr. Theo. Hédlinka.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year \$3.— For the United States 1 year \$2.50 For Hungary, 1 year \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1907, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

— Odahaza megint ankétiroznak. Megint összejöttek az ország nagyjai, hogy a kivándorlásról és a visszavándorlásról — beszéljenek.

— Tíz éven át keserű könyveket potyogtattak odahaza. Tíz éven át egyre tördelték a kezeiket odahaza, egyre az volt a panasza, hogy elpusztul Magyarország, mert nem bírja el a kivándorlást. Tíz éven át csaknem hazafülséssel vádolták azokat, akik idejöttek Amerikába kényeret keresni. És tíz éven át elhangzott ide a csábító, édesgető szó: jertek haza, jobb otthon.

— Végre az Egyesült Államok finanszírozásai megkönyörültek Magyarországon. Teremtettek egy gazdasági perparatvart. S míg ők veszekedtek, a magyar ember kiesett a munkából. Fogta magát és ment haza. „Jobb otthon”, mondták neki 10 éven át és ő hitt.

— Mentek haza százával, ezrével. Még pedig nem úgy, ahogy Magyarországból jöttek Amerikába. Nem füres kézzel mentek haza. Már most jobb otthon igazán? Mindenesetre jobb mindaddig, amíg ki nem fogynak a dollárok. Mert arról, hogy a visszavándorolt magyar odahaza is megélhessen, arról tíz éven át a kivándorlás felett érzett nagy fájdalommal nem bírtak gondoskodni. Arról csak most kezdnek — beszélni.

— És megerednek majd ismét a könyvek, felhangzik majd ismét a hazafias keserv, ha az amerikai válság elmúltával testvéreink ismét felszedik a sátorfájukat s most azzal fognak másodsorú utrakelni, hogy jobb, feltétlenül jobb Amerikában. Itt nem ontanak a bevándorló sorsa felett könyveket, hanem adnak neki munkát. És — már ilyen prózai a világ — a legszebb beszédnél is jobban eskü a gyomorban a kenyér.

— Portugália királyának erőszkos halála fölött a magyar képviselőház többsége vonakodott sajnálkozni. Azt mondták, hogy nekik nincs mit sajnálkozniuk afelett, ha megölnek egy fejedelmet, aki tetszése szerint függeszti fel a népének esküvel olabiztosított alkotmányát.

— Férfias beszéd volt ez, mely megnyeri a magyar képviselők számára mindazok rokonszenvét, akik, ha hisznek a szilánkok felségében, hisznek a nép felségében is.

HAJOJEGYET VÁSÁROLNI-PENZT KÜLDENI LEGBIZTOSABB ÉS LEGTANÁCSOSABB KISS EMIL BANKKAL NEW YORK 174 SECOND AVE. IRJON TIZ EVE FENNALL ARJLOYZÉKERT

AMERIKAI DOLGOK.

FÖLDÜSZÁMLÁS. A New York állambeli Haverstraw városát ismét nagy veszedelem fenyegeti. Éppen olyan, mint két esztendő előtt, amikor a földesüzamlás több embert megölt. Most a Front street van veszélyben és sok ház lakója azonnal kihurcolkodott. A veszély tulajdonképpen oka az, hogy a város alatt elfutó folyó medre 75 lábnyi mélységben van kimosva s amikor kevés a víz a folyóban, a part beszakadása idezi elő a földesüzamlásokat.

ÖRÜLTEK KÖZÖTT. Thaw Harry egy ideig még benn fog maradni a Matteawan-i örültek házában. Úgy volt a hír elterjedve, hogy Thaw családja azonnal intézkedni fog, hogy Thaw kiszabaduljon, hanem aztán mégis csak hallgattak Littleton ügyvéd tanácsára, aki néhány hét után tartotta csak észszerűnek kihozni őt az örültek házából azért, mert ily módon nem zúdíjak fel a közvéleményt maguk ellen.

KIRABOLT SZALONKOSI. Pierpont Morgan felesége New Yorkból Los Angelesbe utazott. Utiközben Morganné szalonkosiját rablók támadták meg s az elrabolt értéktárgyak és ékszerek értéke több ezer dollárra rug. Pontos hír a rablótámadásról nem érkezett, mert Morganné nemcsak hogy az elrabolt tárgyak értékét nem mondta meg, hanem az egész rablást csak mesének mondja.

HÁROM MUNKÁS HALÁLA. Chicagoból sürgönyzik, hogy Hawthorneban a kőbányában a robbanás alkalmával három ember életét vesztette, többben pedig súlyosan megsebesültek.

GYILKOLNAK ÉS RABOLNAK. Az új lovagjai, akikről már a „Bevándorló” hasábjain többször szó esett, most a Tennessee állambeli Adamson végeztek borzalmas munkájukat. Két farmert támadtak meg s miután az egyiknek egész családját legyilkolták, felgyújtották a két tanján felhalmozott összes dohánykésletet, mely 20.000 dollár értéket képvisel.

ELŐRE RENDELTE KOPORSÓ. New Yorkban Walton A. Cleo asszony, egy előkelő szálló mosónéja hónapokkal előre megrendelte a koporsóját, melynek árát részletenként már félig-meddig kifizette. Szombaton egész napját levélírással töltötte s este cziánkálit ívott. Holtan találták szobájában. Walton asszony pár év előtt még csinos vagyonnal rendelkezett, de a san franciscói földrengés alkalmával mindene odaveszett.

Az ASSZONYOKÉRT. Culvillier, New York állam képviselőházának tagja, az asszonyok megvédésének céljából törvényjavaslatot tett le a Ház asztalára. A képviselőt ennek a javaslatnak betervezésére az indította, hogy egy new yorki vendéglőben Blasch Slanton Harried asszonynak, aki kíséreléssel volt, kellemetlenül voltak.

HALÁL A BANYÁBAN. A North Carolina állambeli Porthoodban 10 bányász pusztult el a bányában. Mind a tíznek hulláját már előkerítették. A halál okát még eddig nem tudták megállapítani.

GYAKORLAT UTÁN. A Colorado állambeli Denverben Morovsky Jakabot gyötörte a féltékenység. Elhatározta, hogy agyonlövi a feleségét. Miután azonban nem értett a lövegyverhez, előbb heteken keresztül gyakorolta magát. Mikor már eléggé biztosnak érezte magát, az utcán lelőtte a feleségét, azután öngyilkosságot követett el. Férj és feleség most halálos sebeikkel kórházban fekszenek.

ÚJ TÁRGYALÁS. A North Carolina állambeli Raleighben, péntekre volt Jones Ferencnek kivégzése megállapítva. Már a vesztőhelyre vezették Jonest, mikor a kormányzó rendelete érkezett, hogy egy újabb tárgyalás miatt Jonest vezessék vissza börtönbe. Jones a feleségét gyilkolta meg.

MILLIOMOSOK A BÖRTÖNBE. Toledóban, Ohio államban a bíróság a jégtruszt három vezérére egyenként hat havi börtönrre ítélte. A mil-

liomosok tényleg be is lettek börtönözve, de most az a hír futott világra, hogy nappal benn vannak börtöneikben, de éjjel, miután börtönőreiket megvesztették, hazamennek aludni. Az ügyész megindította a vizsgálót.

TÜZLÁRMA. A Blackwell Island-i fegyháznak abban a részében, ahol a nők vannak egy külön épületben elhelyezve, az egyik rab asszony tüzet kiáltott. Rettenetes ijedelem támadt erre. Néhány ezellát kinyitottak és a rabok eszük nélkül rohantak le az udvarra. A lépcsőkön egyik rab leest, a többi pedig sorra bukott fel benne, úgy hogy a lépcső alján valamennyi egymásra zuhant. Mire végre keservesen összeszedték magukat, már akkora az ijedelemnek is vége volt, mert kislült, hogy tűz nem is volt, hanem csak az egyik rab esapta a lármát, kétségtelenül azért, hogy a nagy zűrzavarban megszökhesék.

MILLIOMOS TEHÉNPÁSZTOR. Anglia washingtoni nagykövetsége már több mint egy esztendője kutsatja Caye-Brown-Cove bárót, hogy értesítse, miszerint édesatyja halála után tulajdonába veheti a több millió örökséget. A kutatás végre eredménnyel járt. A fiatal bárót megtalálták Wisconsin államban egy pusztán, ahol mint — tehénpásztor volt alkalmazva. Nagy volt az öröme természetesen az örökség hírének hallatára és sietett is mindjárt annak átvételére. — Kéves embernek volt olyan kalandos élete, mint neki. Gyermekekorában megszökött hazulról, ahonnan Ausztráliába ment. Onnan az angol lovassághoz került és végigharcolta az egyiptomi, az afganisztáni és búr háborút. Azután vetődött az Egyesült Államokba, ahol tehénpásztor lett s elvett feleségül egy leányt, akinek még a legvérmesebb reményei sem lehettek azok, hogy valamikor még mint egy milliomos báró neje élje világát.

A GYILKOS HALÁLA. Kentucky államban Hargis James bíró, aki érdekeinek előmozdítására, mint ahogy nyilatkozott, beszélték, nem egyszer nyult gyilkhoz és aki politikai befolyása révén mindig ki tudott eszteni az igazság szolgáltatás keze alól, az említett állam Jackson nevű városában fiaának gyilkos keze alatt mult ki.

ARANYORSZÁG.

Rémhír a millióknak városából.

Pittsburghból a gazdasági központból és a mesés gazdagságnak városából érkezik a következő rémhír:

A közelben levő Etnának hatósága arról értesült, hogy egy Radmantz nevű munkásnak tizenegy éves fia — éhen halt. A szülék előtti bánatukban és a nélkülözések folytán megőrültek, míg a többi nyolcz gyermek az éhség folytán megbetegedett.

A szerencsétlen szülék nem akarták elhinni, hogy gyermekük meghalt és az atya nyolcz napon át őzi a hullát és mindenkit lelővéssel fenyeget, aki közlebe merne jönni.

Vasárnap végre sikerült a rendőrovsnak és két rendőrnök a házba jutni. A hullát eltávolították. A gyermekek valóságban farkasokként estek az eléjük rakott ételekre, amelyeket még csak meg sem rágáltak.

Ime, egy példa a sokból „aranyország” jelenlegi állapotáról.

RANKINI I. MAGYAR MŰKEDVELŐ ÉS ÖNKÉPZŐKÖR.

— Alakult 1907. január hó 8-án. — Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Schwartz-féle Hallban.

Elnök: Horváth János; alelnök: Bukorow Dusan; jegyző: Somovitz Sámuel; pénztárnok: Bukorow Dusan; pénzügyi titkár: Csapota Pál; vizalmi bizottság: Csefey Juliska k. a., Bodács Sámuel, Nagy Bertalan, Fias Istók, Fenyós András; könyvtárnok: Kardos István.

NÉMETH DEZSŐ

OKLEVELES AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD.

Peres és perenkívüli ügyek. Közjegyzői okmányok. TÜZBIZTOSÍTÁS. — REAL ESTATE.

136 CHAPIN ST. (a Jefferson street sarkán) SOUTH BEND, IND.

A NAGYVILÁGBÓL.

SZABADON. A marokkói szultán testőrségének parancsnokát hét hónap előtt Raisuli elfogta és csak horribilis pénzzért volt hajlandó szabadon bocsátani. Miután a szultán nem tudott semmire sem menni a rablókkal, az angol kormány, mert a parancsnok angol alattvaló, vette kezébe a dolgot és 100.000 dollárt fizetett le a parancsnok szabadonbocsátásáért.

BÉKE. Londonban volt gyűléstük a hajóstársulatoknak, hogy a nagy háborúnak, mely már oly régen tart, végét vessék. Bár a gyűlés határozatairól, melyet pénteken hoztak, a nyilvánosság elé még semmi sem került, bizonyos az, hogy a hajóstársulatok gyűlése békét eredményezett.

A BÉKÉS TAKAHIRA. Japánnak új washingtoni nagykövete most indult utnak új állomáshelyére. Mindenütt, ahol csak hozzájuthattak, meginterpellálták. És Takahira mindenütt beszélt a békéről és az ő békés politikájáról.

A TEMETÉS. Lisszabonban óriási részvét mellett temették el az orgyilkosok keze alatt elpusztult portugál királyt és trónörökösét. A temetésen minden ország képviselve volt. A királyi család nem volt jelen a temetésen, hanem a királyi palota kápolnájában imádkozott a temetés egész ideje alatt. — Minden foglyot, akit az utolsó hetekben elfogtak, szabadon bocsátottak. A foglyokat, akiket a Gallao-erődől Lisszabonba szállítottak ott bocsátottak szabadon, a republikánusok örömmel fogadták.

FRANKO BESZÉL. Franko, Portugália volt diktátora, Madridon keresztül Franciaországba utazott. Madridban természetesen ostrom alá vették az újságírók. Franko a többek között azt mondta, hogy Portugáliában egyelőre minden változás békét fog eredményezni, hanem aztán később annál nagyobb erővel fog kitörni a népben a szenvedély. Ostobaságnak tartja azt a hírt, mintha a merényletet köztársaságpártiak követték volna el, mert ha tényleg így lett volna, akkor természetesen azonnal következt volna, hogy kiáltják a köztársaságot.

PARADÉ NÉLKÜL. Manuelnek, az új portugál királynak koronázása aligha lesz három hónapnál hamarabb és akkor is minden ünnepek nélkül. Az ifjú király, amennyire csak lehetséges, kerülni óhajtja a paradét.

HADIK GRÓF CZAFOL. „Magyarok Amerikában” cz. rovatunkban felmentettük mi is azt az összes lapokat bejárt hírt, hogy Szechenyi László gróf anyósa, Vanderbiltné, Hadik gróf felesége lesz. Ezt a hírt megkébeleztek persze Bécsbe is és Hadik grófnak palotájához valóságos csapatokban vándorolnak a kíváncsi újságírók, hogy az újabb milliók kivándorlását jelentő házasság közelebbi részleteit megtudják. Nagy volt a csalódásuk, amikor megtudták a gróftól, hogy Vanderbiltné 5 tíz esztendő óta, amikor New Yorkban találkozott vele, nem látta és hogy az egész házassági hírt csak mese.

MUNKÁT AZ ÉHEZŐKNEK. Berlinben ezekre megy a munkanélküliek száma. Az éhezőknek jótékonyaság utján nem képesek elég kényeret adni. A városi tanács tehát elhatározta, hogy az éhezőkön másként segít. Új utcaburkolatok, köépiletek és hidak építésével ezer és ezer embernek adnak munkát s ezzel kényeret.

SZEGÉNY KIRÁLY. Carlos portugál király mint szegény ember halt meg. Összes vagyona biztosítási könyvényekből állott, melyekre már nagy összegeket vett fel. Ezeknek levonásával alig maradt utána több 30.000 dollárnál.

SOUTH BETHLEHEMEN

„A Bevándorló” egyes számának ára 3 cent.

A UNITED FURNITURE STORES CO.

522—524 East 3-ik utcazi üzletében kapható.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O. A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme.

Oszátlányok általulhatnak Amerika minden magyarokta helyén.

Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a hírkári hivatalhoz 305 CENTURY BUILDING, Cleveland, O.

\$ 15.000.00 Biztosíték New York Állam Pénztáránál. SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA 1431—1st Ave., New York, A 74-IK UTCZA KÖZELÉBEN. AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSULATOK MEGHATALMAZOTT KÉPVISELŐJE. HAJÓJEGYEK bármely vonalra eredeti áron. PÉNZKÜLDMÉNYEK legbiztosabban és leggyorsabban torábbitatnak. KÖZJEGYZŐI IRODA. — HAZAI ÜGYEK gyors és pontos elintézése. — Felvilágosítás INGYEN. — TÜZBIZTOSÍTÁS.

United States Health and Accident Insurance Co. I. B. PITCHER, President. BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BETEGSÉG, BALESET ÉS HALÁLESET — ELLEN. — KELETI FŐIRODA: 76 William street, NEW YORK. SEGÍTSÉG BETEGSÉG, BALESET ÉS HALÁLESET ELLEN! Aki családját és önmagát szereti, siessen beiratkozni. Beiratasi díj 5 DOLLÁR, havi járulék 1 DOLLÁR. AKI természetes módon megbetegszik, tőlőven át minden napra egy dollárt kap. AKI baleset folytán megbetegszik, egész éven át havonta 20 dollárt kap. AKIT utazás közben baleset ér, hetenkint tíz dollárt kap. AKIT baleset folytán utólr a halál, örökösöknek a társaság kétszáz dollárt ad. UNITED STATES HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE CO. 76 William street, New York. Uralt! Miután a társaságba beléptni óhajtok, szíveskedjenek hozzáam magyar úgynököt küldeni. Név Házszám utca Város állam Vágja ezt ki és küldje be a fenti címre.

ALAPITTATOTT 1889. EGYESÜLT ERŐVEL. JACOB KLEIN MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA 1340 Penn Avenue, PITTSBURG, PA., és 207—6th Avenue, HOMESTEAD, PA. KÜLDÜNK PÉNZT az ó-házába olcsó áron és 30 nap alatt késbesítjük a pénz átvételét igazoló postai feladó vévenyt. VESZÜNK ÉS ELADUNK külföldi pénzeket. Pénzeiket elhelyezzük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszeressük az eredeti betétkönyvecskéket. ELADUNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajóársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbittatnak New Yorkba. ELOFOGADUNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVÁRA IS. MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITELTÁRSULAT, DUQUESNE, PA. Két százalék csekkzámlára. Négy százalék betétzámlára. ALAPTÖKE ÉS FÖLŐSLEG \$175.000.00.

Kedd, február 11. Haz BUDAPEST... Kossuth... Nisszer... elkerülhetet... rekvésnek... lebonyolítás... egész vasut... olyan idők... gyobb arány... reskedelmi... szavazott... egy részét... ta s hir szor... líó korona... lító kocsit... telnél, amel... tartoznak... mennyiségű... fel s így a... a jár őrvendé... Hamistott... BUDAPEST... Amerikába... volt ország... újabb búne... Nessi ké... ügyvédi meg... Lantos Ant... házat eladat... tulajdonos... Nessi man... rendőri assz... verő. Lant... lós Gyula... tett dr. Nes... mére dr. Ma... nap kiterjes... re, Biharj... Kérés... BUDAPEST... oktatásügyi... tette Arad... lami felsőbb... 350.000 kor... sajnálatára... heta. A kö... irata követk... kénytelen kö... következtében... ében kezdik... Thaly K... DEBRECZ... reczen város... mint huszon... lesi képvisel... pozsonyi lak... sán levő szá... tárgyat Deb... ajándékozta... a városi tan... be Oláh Kár... és a nagyle... nagy öröme... Felrob... DEVA... sel Transylv... tási munká... kenységéből... a tény a hely... nap Biris... zott. Biris... tényt, mire... hogy Biris... Ezenkívül... szenvedett... lent a helys... járást a fel... Dinamit... FEHÉRH... reszlényi Za... gásokat tár... vez József... vón viselk... szolgabíró... lát marhák... káronkodn... szolgabíró... lett, hogy k... felszerelt... szolgabíró... getett. Pe... merve a ro... delmet, a... mire a rak... házáról ki... község kell... töltényi gy... bel ember... kezében gő... plózióját m... pedig letar... vénységk... itélte. Az... Összesen... HUSZT... ben rejtély... nalban az... méletlenül... éves szolgál... va szállító... megindult... HOMOS

Hazai Dolgok.

Negyven milliós rendelés.

BUDAPEST. A magyar államvasutak kocsiparkjának szaporítása, mint azt Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter több ízben kijelentette, immár elkerülhetetlen szükség. Ennek a törekvésnek az a forrása, hogy a forgalom lebonyolítása elé útközött akadályok az egész vasuti forgalmat megnéhezítik s olyan időkben, amikor a szállítás nagyobb arányu, meg is bénítják. A kereskedelmi kormány a múlt évben megszavazott 90 millió korona összegnek egy részét kocsik beszerzésére fordította s hír szerint az idén is negyven millió korona értékű teher- és személyszállító kocsit rendel a hazai vagon-kar-tól, amelyhez a vagonépítő gyárak tartoznak. Természetesen ezt a nagymennyiségű rendelést több évre osztják fel s így a hazai vagongyárak munkája örömdolgos szaporodik.

Hamisított ügyvédi meghatalmazás. BUDAPEST. A múlt év tavaszán Amerikába szökött Nessi Pál ügyvéd, volt országgyűlési képviselőnek egy újabb büne derült ki a napokban. Dr. Nessi két évvel ezelőtt egy hamisított ügyvédi meghatalmazás alapján özvegy Lantos Antalné Petneházy-utca 31. sz. házáat eladta 32.000 koronáért. A háztulajdonos csak akkor tudta meg dr. Nessi manipulációját, mikor házából rendőri asszisztenciával kilakoltatta a vevő. Lantosné erre ügyvédjé, dr. Miklós Gyula útján büntető feljelentést tett dr. Nessi Pál ellen, egyben kérelmére dr. Marcell vizsgálóbíró a minap kiterjesztette a vizsgálatot a vevőre. Bihari nevű ügynökre is.

Kevés a pénz a kultúrának.

BUDAPEST. Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter leiratban értesítette Arad város közönségét, hogy az állami felsőbb leányiskola építésére két 350.000 korona kölcsönt legnagyobb sajnálatára a városnak nem engedélyezheti. A közoktatásügyi miniszter leírata következtében a város máshol kénytelen kölcsönt után nézni és ennek következtében az építkezést csak jövő évben kezdi meg.

Thaly Kálmán végrendelete.

DEBRECZEN. Thaly Kálmán Debreczen város díszpolgára és immár több mint huszonné esztendő óta országgyűlési képviselője, elhalálása esetére a pozsonyi lakásán és a budapesti szállásán levő számos kulturtörténeti értékű tárgyat Debreczen város muzeumának ajándékozta. Az erről szóló okiratot a városi tanács minapi ülésén mutatta be Oláh Károly közművelődési tanácsos és a nagylelkű ajándékozássá városszerző nagy örömet keltett.

Felrobbanó dinamittöltény.

DEVA. Néhány nap előtt az Almasel Transylvánia rézbányában robbantás munkálatokat végeztek. Feldekényességből a munkások egy dinamittöltényt a helyszínén hagytak, ahol másnap Biris Remulus bányász dolgozott. Biris eskünyáival érintette a töltényt, mire az felrobbanó oly erővel, hogy Biris balkarját széttroncsolta. Ezenkívül szemén is súlyos sérüléseket szenvedett. Az ügyészség most megjelent a helyszínén és megindította az eljárást a felügyelő ellen.

Dinamittal fenyegetőző vádlott.

FEHÉRPATAK. Liptómegye. Pereszlényi Zoltán szolgabíró erdei kihágásokat tárgyalt. A tárgyaláson Janovecz József fehérpataki pásztor kihívóan viselkedett s amidőn a tárgyaló szolgabíró felhívta, hogy a házban talált marhák tulajdonosait nevezze meg, kiromkodni és kiabálni kezdett, sőt a szolgabíró rendutasítására azzal felelt, hogy kabátja zsebéből kihuzott egy felszerelt dinamitot s azt a tárgyaló szolgabíró felé lóbálva, „halált” emlegetett. Pereszlényi szolgabíró, megismerve a robbanószert, s látva a veszedelemet, a tárgyalást félbeszakította, mire a rakoncátlan vádlott a közönség házára kiszökött az utcára s ott, a közönség kellő közepén, kezdte a dinamittöltényt gyújtogatni. Ekkor több falubeli ember utána rohant, lefogták s a kezében görcsösen tartott dinamit explozióját megakadályozták: a vádlottat pedig letartóztatták. A rózsahegy-i törvényszék Janoveczet 14 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Összeszürkült szolgabírói iratok.

HUSZT, máramarosmegyei községben rejtélyes eset történt. Minap hajnalban az utcán összeszürkülve, eszméletlenül találták meg Paál Béla 25 éves szolgabírói iratokat. Haldoklva szállították lakására. A nyomozás megindult.

A halott kötelezőnye.

HOMONNA, Zemplénmegye. Az it-

teni kir. telegkönyvi hivatalnál 1906. évi április havában megjelent Jakobovits Mór itteni kereskedő, s kérte, hogy az akkoriban meghalt Kimák János odaváló birtokos által szabályszerűen kiállított kötelezőny alapján, annak házára 417 koronát kebelezzenek be. A telegkönyvi hivatal teljesítette a kérelmet, de az elhunyt özvegye ez ellen protestált, mert szerinte Kimák még életében kifizette tartozását. Feljelentésére a sátoraljai helyi törvényszék vád alá helyezte Jakobovitsot, aki váltig tagadta bűnösségét s kérvényileg tanukat nevezett meg ártatlansága bizonyítására. A törvényszék azonban ennek dacára közokirathamisítás miatt 3 havi fogházra ítélte a vádlottat. A kassai kir. tábla helybenhagyta az ítéletet. A kir. Kuria most tárgyalta az ügyet s Weisz Ödön dr. védő kérelmére rendvényileg visszaküldte az ügy aktáit a kir. táblához, hogy a vádlottnak a biztosítás elrendelése iránt régebben becsatolt kérvényével együtt újból terjessze fel az iratokat, mert enélkül a legfelsőbb bíróság ítéletet nem hozhat.

Takács Zoltán kirándorol.

KAPOSVÁR. Az egykor oly népszerű, de később megtévedélt Takács Zoltán dr. itt járt, még pedig azért, hogy megszerezze az iratokat a magyar állampolgári kötelekből való elbocsátásához. Ugyanis itt akarja hagyni ezt az országot, ahol a népszerűség tömjén-szagától a börtön levegőjéig olyan sok minden jutott osztályrészül ennek a sok tudású, de bűnös utra tért embernek. Néhány hónappal ezelőtt hagyta el Takács a fegyházat. Rokonihoz ment, akinek néhány hónapot töltött. Ezalatt az idő alatt elkészítette tervét a jövőjéről illetőleg. Tudta, hogy Magyarországon már teljesen leszerelt és elhatározta, hogy kimegy Olaszországba és ott új életet kezd. Beadta az államkötelekből való elbocsátása iránti kérvényét a belügyminisztériumhoz, ahonnan Kaposvárra küldték az iratokat beszerzése végett, mivel Takács Zoltán kaposvári születésű. Ez vitte őt most Kaposvárra, ahol az apja valamikor főmérnök volt és ahol neki magának is több egykori barátja van. Takács Zoltán dr. rendkívül elegáns volt. Igen jó színben van s legkevésbé sem látszanak meg rajta a fegyházban töltött évek nyomai.

Életunt katona.

KASSA. Fuchs Károly harmadéves 34. gyalogezredbeli közkatonára Kassán szolgálati fegyverével agyonlőtte magát a Széchényi-ligetben.

Forrongás egy bíróságlátás körül.

KÉTEGYHÁZA. A községben nemrég különös bíróságlátás folyt le. A járás főszolgabírája ugyanis nem akart oláhajku egyént jelölni a bírói állásra. A lakosság pedig csak ilyenre adta volna le a szavazatát. Kétegyháza község eddigi bírájával szemben sohasem merült fel hivatalos panasz; valószínűleg ez a tény készítette arra a főszolgabíró, hogy új ember helyett ez a kipróbált, régi bíró választassék meg a község polgáraival újra. A község polgárai azonban nem akartak elszánni. Végre aztán mégis sikerült elérni azt, hogy 900 szavazópolgár közül huszonhatan leszavazoztak a régi bíróra. Az esküdtek erre mind lemondtak és Lukács főbíró helyettes-escüdtekről gondoskodott. Most háromszáz kétegyházi polgár megfelelően készül a bíróságlátást s felebezésük nemsokára tárgyalás alá kerül.

A vonaton meghalt egyetemi tanár.

KOLOZSVÁR. A kolozsvári egyetem egyik tudós tanára, Iomniczi Meltzl Hugó tragikus halált halt. Meltzl Olaszországból hazafelé tartott minap a délutáni gyorsvonattal. Utközben Karezag körül rosszul lett, majd orrvérzést kapott. A vonaton levő takarító és kalauz sietett ápolására, majd orvos-utasa is segítségére sietett. Meltzl azonban nem lett jobban s kevéssel Nagyvárad előtt meghalt. A nagyvárad hatóság értesítette a kolozsvári egyetemet a gyászos esetről. Meltzl Hugó Szászrégenben született 1846-ban. A kolozsvári egyetemnek alapítása, vagyis 1872 óta tanára. A német nyelv és irodalom professzora volt. Az egyetemnek dékánja, majd 1894-ben rektora is volt. Többször járt külföldi tanulmányuton. 1877—1900-ig Brassával együtt egy többnyelvű irodalomtörténeti lapot szerkesztett, amelyet Kolozsvárott és Londonban adtak ki. Nagy érdeme van Petőfinek és Eötvösnek a külfölddel való megismertetésében. Nagyon sok munkája jelent meg könyvben is. Meltzl Hugó két klubban országgyűlési képviselő is volt.

A kikérgetett férj.

LAKI, Borsodmegye. Boldizsár Ist-

ván itteni jómódú gazdaember már régebbi idő óta rossz viszonyban élt feleségével. Két héttel ezelőtt ismét nagy perpatvar volt a házastársak között, a mikor is felesége felöltözve együtt kidobták a férjet a lakásból. Ez Boldizsárt annyira elkeserítette, hogy a falu mellett levő erdőbe ment és ott egy fára felakasztotta magát. Két heti keresés után most találták meg esontta fagyott holttestét. Az asszony ellen megindították a vizsgálatot.

Kun Bertalan kilenczvenéves.

MISKOLCZ. Számosan üdvözölték Kun Bertalant, a tiszáninneni ref. egyházkerület püspökét s az egyetemes ref. egyház elnökét abból az alkalomból, hogy teljes szellemi és testi épségben érte meg életének kilenczvenedik évét. Az ősz püspök az üdvözlet megadottán köszönt meg.

Meggyilkolt községi esküdt.

NYÁVALYÁSFALVA. Hunyadmegyve. A községben minap reggel meggyilkolva találták Zsula Sándor községi esküdtet. A boncolásnál kiűnt, hogy Zsulát botokkal verték agyon. Koponyacsontja darabokra volt zuzva. Az esküdt este a koresmák bezárását ellenőrizte. Amint a vizsgálat megállapította, az egyik koresmát mulató vendégekkel telve találta, mire elrendelte, hogy a koresmát azonnal zárják be. Amikor ellenőrző útjából hazafelé ment, a megzavart mulatók meglestek, agyonverték és holttestét egy kertbe dobták. A csendőrség a tetteseket elfogta.

Ünnepezt tüzoltó.

NYIREGyhÁZA. Nagyan ünnepezték dr. Konthy Gyula főorvost, aki, mint az ottani tüzoltóság főparancsnoka, megnyerte a milánói tüzoltóverseny első díját s ezért a Ferencz József-rend lovagkeresztjét kapta. Ezt mult vasárnapon nyújtotta át neki gróf Vay Gábor főispán, kiemelve Konthy érdemeit. Azután kétszáz terítéki bankett volt. Az ünnepélyen a szomszéd megyék tüzoltósága is képviselve volt.

Egy urinó öngyilkossága.

NAGYSZALONTA. Minap szívenlőtte magát és másnapra meghalt Boros János vasuti pénztáros felesége. A fegyvert pillanatnyi elmezavar adta a szerencsétlen asszony kezébe, aki két esztendője élt Nagyszalontán boldog házasságban férjével. A menyecske beteges, ideges természetű nő volt.

Elfogták a rablógylkosokat.

ÓZD, Borsodmegye. Az itteni rablómerénylet tetteseit a csendőrség széleskörű nyomozás után Bari József, Bari Mihály, Falusi és Várkonyi itteni cigányok személyében letartóztatta. A csendőrök a letartóztatás után mindnyájukat Ózdra, innét pedig a merénylet színhelyére vitték, ahol Baricék bismerték tettüket. Elmondták, hogy az volt a szándékuk, hogy a pénzt szállító két hivatalnokot, csendőrt és kocsist meggyilkolják és a hatvan ezer koronányi összeget elrabolják. A rablógylkos testvérpárt a miskolci kir. ügyészség fogházába szállították.

Szilvórium helyett ezüstár.

ÓZD, Borsodmegye. Grósz Lipót jómódú itteni földbirtokos minap reggel Malynkáról hazafelé tartott kocsiján. Utközben leszállt és a kocsimába ment melegezni. Szilvóriumot rendelt, de a koresmáros cezetsavat adott neki. Amint kiitta, meghalt. A vizsgálat megindult.

Rejtélyes eset.

PAKS. Az ide közzefekvő Daróczpusztán egy kocsis fájdalmas nyüzörgés hangjait hallotta a trágyadomb alól. A domb alatt egy félholt emberre találták, akit senki sem ismert. A kérdésekre, hogy miként került oda, nem bírt felvilágosítani adni. A félholt embert Paksra vitték, de kihallgatni már nem lehetett, csak annyit tudott mondani, hogy Bársony Józsefnek hívják és aztán meghalt. Azt hiszik, hogy a szerencsétlen ember a hideg-elől keresett azon a helyen menedéket.

Kulturpalota Pécsen.

PÉCS. Az itteni országos kiállítás végrehajtó-bizottsága Zsolnay Miklós elnöklésével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy bevételének fölöslegét, mely Pécs városnak a kiállítás céljaira megszavazott 50.000 koronával együtt 120.000 koronát tesz ki, a Pécsen állami hozzájárulással létesítendő közművelődési alap javára ajánlja fel; ez épületben a városi és püspöki múzeumok, a pécsi ingyenes népkönyvtár és más pécsi közművelődési egyesületek fognak elhelyeztetni. Magyar kiállítás még ilyen fényes anyagi eredménnyel nem zárult.

Tulipán-szövetség.

ROZSNYÓ, Gömörmegye. A Tulipán-szövetség Magyar Védőegyesület itteni fióksztyálya folyó hó 26-án, vasár-

LEGGYORSABB PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA.

KÉT NAP ALATT!

kifizettek bármilyen összeget azon 6-hazai címzettnek, amelynek a pontos címze általam az 6-hazai bankomnál egy TITKOS JELSZÓ alatt lett előjegyezve.

Külfölség csak

.. 68 CENT ..

mely hozzáadandó a pénzájegyekben felsorolt rendes árhoz. Felkértem tehát honfitársaimat, hogy mindazon

Ó-HAZAI CZIMET

vagy címeket, amelyekre rendszerint pénzt szoktak hazaküldeni, nálam egy levelezőlapon bejelenteni szíveskedjenek, hogy én azokat az 6-hazai bankomnál idejében előjegyezhessem.—Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgálok.

Honfitársi üdvözléssel

LÁNG JÓZSEF

a „NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODA ÉS PÉNZVÁLTÓ TÁRSASÁG” igazgatója.

1496 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

nap délután tartja alakuló közgyűlését, melyre Dobieczy Sándor ügyvezető elnök jelenik meg a központból. Az ülésen Bernáth István és Szontagh Andor országgyűlési képviselők vesznek részt. Az ülés elnöke Henczy Józsefné, ügyvezető titkár dr. Hazlinsky Rezső főgimnáziumi tanár lesz. A rosznyói infelligencia a gyűlésen résztvevő előkeleltékek tiszteletére az ottani uri kaszinóban társasvacsorát rendez.

Uj nagyközség.

SOPRON. A belügyminiszter a Sopron vármegye területén levő Mihálya kisközségnek nagyközséggé alakulását rendelte el.

Izgalmas medvevadászat.

SZÁDVÁR. Abauj-Tornamegye. Andrassy Géza itteni uradalmában kizárólag róka, vadlisztnóra, vadmaeszkára, szóval ragadozó és kártékony vadakra nagy hajtóvadászatot rendezett, melyen a főúri társaságból többen vettek részt. Bár a törvény a medvét is a dudvadak közé számítja, mégis a gróf nem engedte meg medvére puskázni csak gróf Sztáraynak és Rohonczy vendégeinek. A harmadik hajtásba egy hatalmas anyamedve is belekerült, amely áldott állapotban lévén, veszedelmesebb, mint mások. A fenevad gróf Andrassy Károly puskája elé került, ki azt disznónak nézte és rá is puskázott, megsebesítve a medvét. Géza gróf rögtön végigadta a jelt a puskavonalon, hogy a sebzett medvét lőni kell. A jelt azonban Nagy Elemér rosznyói főszolgabíró nem hallotta meg s a medve éppen az ő puskája elé került. Alkalmazkodva a háziur tilalmához, fegyvert karjára fektette és kalap-integetéssel akarta a jövevényt utbagazítani. A medve azonban nem is hederített az előzékeny puskásra, hanem egyenesen tartott feléje. Mikor 5 lépésvyire volt, ugrásra kész állásba helyezte magát. Nagy főszolgabíró is látván a veszedelmet, fegyvert cizélzába kapta. A medvét a hirtelen bekövetkezett mozdulat zavarba hozta.

KLEIN ISIDOR

MAGYAR BANKHÁZA
101 HAWKINS AVENUE, RANKIN, Pa.
Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt. Legjobb hajókra ad el jegyeket. Pereket, szerződéseket, konzuli hitelesítéseket, katona-ügyeket biztosan elintéz.

ÓVADÉK

New Jersey államnál \$20.000
a hajtórszűlatoknál \$5.000
KUN TAMÁS
PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY ÜZLETE
a saját házában.
Levelezim:
LOCK BOX 97 — WHARTON, N. J.

Zeisler Zsigmond

Államilag engedélyezett pénzküldő
20.000 dollár biztosíték
Állami postahivatal. Közjegyző.
LEGOLCSÓBB HAJÓJEGYEK.
711 S. Broad St., TRENTON, N. J.

MEGBIZHATÓ KÖZJEGYZŐRE

ha van szüksége, úgy menjen bizalommal PARTOS PATIKÁJABA, 160 2-ik Ave., 10-ik utca szögletén, ahol PARTOS gyógyszerész, ki egyszersmind KÖZJEGYZŐ áll rendelkezésükre azoknak, kik kiskorúakat akarnak kihozatni, meghatalmazás, utlevél, eskü, válóper, vagy bármily hivatalos irat kiállításánál. — EGYEDÜLI VALÓDI — Magyar Patika.

LITTLE BOULEVARD

— Elsőrangú magyar konyha. —
56 MÁSODIK AVENUE, NEW YORK
a 3. és 4. utcák között.
PROPPER H. tulajdonos.
— Ebdé, vagy vacsora 25 cent. —

DEUTSCH TESTVÉREK

BANKHÁZA
319 East Houston st., New York.
Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Flumen át a Cunard vonalon.
Pénzküldemények továbbítására az óházba a legmegbízhatóbb czégre. KÖZJEGYZŐI HIVATAL.
Magyar községeknyvtár, tűzbiztosítás, csomagok kihozatala és hazaszállítása.
Levelezim:
DEUTSCH BROS.
319 East Houston st., New York.

HA ELADNI

akarja Magyarországon fekvő vagyonát.
HA VÁSÁROLNI
akar földet Magyarországon, forduljon ezen címre:
John Majoros
402 So. Washington Ave., Scranton, Pa.

THE STAR BOOK BINDING CO.

Alsóvárosi üzlet: 153 East 4 street
Felsővárosi üzlet: 220 East 109 street
NEW YORK.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát.
— JUTÁNYOS ÁRAK. —

NEMZETI KÁVÉHAZ

282 East, Houston str., New York.
Tulajdonos: LEVKOVITS S.
— Magyar konyha. —
A BORTERMÉLOK ORSZÁGOS SZÖVETSEGENEK BORAI ÉS PÁLINKÁI.
Jutányos árak. Pontos kiszolgálás.

MOLNÁR KÁROLY

Cleveland, O. 2747 E. 79. st. alatti legmodernebbül berendezett szalonját ajánlja honfitársai pártfogásába. Pompaásnál pompásabb italok, tizes magyar borok, kitűnő szivarok, billiárd, kuglizó, stb. állanak a közönség rendelkezésére.

elfordult és haragos morgással sétált el a puskák mellett 3 lépésnyire. Ekkor hallja a „szabad!” jelt Nagy, mire 2 golyót az utas után küldött. Nagy főszolgabíró, midőn a medve mellette elcsúszott, jól látta, hogy a fején van találva, de az est beköszönése akadályozta a vad üldözését. Csak másnap reggel vették üldözőbe a medvét, mi a legveszedelmesebb a vadászati terén. Vadászregulák szerint a szobott vadat fekhelyén annak kell felkeresni és elejteni, ki azt megszebezte. Így a fiatal Károly grófnak kellett a vadat üldözni. A társaság rábeszélésére azonban atyjának, Géza grófnak is követnie kellett a fiatal, vakmerő vadászt, aki még egy jó puskás erdő-ört is vett maguk mellé. A három vadász megindult, mindenütt a maczkó vésés nyomát követe. Jó félórányi nyomozás után egy hegyhez értek, hol az erdőőr figyelmeztette a grófokat, hogy a medvének e helyen kellett valahol meghúzódnia. Lépésről-lépésre haladtak fel a sziklás hegyoldalon, míg végre az erdőr vagy 50 lépésnyire a fekvő medvét megpillantotta s figyelmeztette a fiatal grófot, hogy löjön. A gróf azonban kissé később a lövéssel és a támadásra hirtelen két lábra állt medvére Géza gróf eresztett egymásután két golyót. A medve a lövésekre felbukott, de ismét összeszedte magát és a vadászokra rohant. Ezután gyors egymásutánban tüzeltek mindhárman a támadó vadra, míg a 8-ik golyó, melyet Géza gróf már csak 5 lépésről küldött a medve koponyájába, kioltotta életét. A medve oly hatalmas bögést vitt véghez, hogy még a szomszédos hegyoldalon álló vadászokat is megremeztette.

nemrég parcelláztatta és így eladogatta. Az ingatlan ereklését lehoztja és köveiből, téglából gúzmalnot fog építeni a téth—győmrői uton. A mostani ház tulajdonképpen már nem azonos azzal, amiben a nagy költő születte. Mintegy 18 évvel ezelőtt ugyanazon helyen, ugyanazon kövekből átépítették már a roskadozó öreg épületet. Ezt a házat jelölte meg márványtáblával a téthi kaszinó 1895-ben, ugyanakkor, mikor érekszobrot állítottak Kisfaludy Károlynak Győrött. A lefontanító ház falába illesztett márványtábláról ez idő szerint még nem történt intézkedés, de a téthi kaszinó bizonyára megőrzi az ereklét s ha új ház épül ott, annak a falába ismét elhelyezi.

Kiáltak egy sirt.
UNGVÁR. A Gizella biztosítós társaság kerelmére a törvényszék tudvalevőleg elrendelte a három hónappal ezelőtti elhalt Novák Valdemár exhumálását, mert állítólag megmérgezték. A sírbontás már megtörtént. A boncolást dr. Minnich budapesti törvényszéki orvosszakértő végezte, dr. Kerekes István és más ungvári orvosok jelenlétében. Jelen voltak még a biztosítós társaság ügyésze és titkára, továbbá Illós Andor vizsgálóbíró. Az érekporsót a városon át vitték a kórházba s a boncolásnál ott volt az elhunyt felesége is. Dr. Minnich a leghatározottabb vizsgálatnak vetette alá a halott belső részeit, de a mérgezést egyelőre nem tudta megállapítani. Ezért a tődöt, a szívet több más testrészrel együtt vegyvizsgálat végett Budapestre küldte.

Phylloxera-vész.
VASVÁR. Vasmege. A kormány övintézkedései dacára a dunántúli terület nyugoti vármegyéiben itt-ott még pusztít a phylloxera. Most Vas vármegye Vasvár községének nagyszerjedelmi szőlőkertjeit vette zár alá a minisztérium phylloxera-vész miatt.

A játszó gyermekek.
VERESHEGY. Szepesmegye. Vojtilla Mátyás itteni bányászfiu higanynyal játszott, miközben Ilona, a fiu hat éves huga, játék közben a higanyt megitta és csakhamar meghalt. Az esetet bejelentették a hatóságnak.

A Z O R R.
Férjürem leharapta.
A férj becsületlen esett esorbának új formában való kiközösölését találta fel Sipos Sándor kaposvári polgár. Nejétől, Sipos Sándornétól évek óta különváltan él s az asszony mint szakácsnő tartotta fenn magát azóta. A különválás azonban nem akadályozta a házasságot abban, hogy néha mégis észszejőjenek és ilyenkor elfeledték az élet apró-cseprő baját és csakis házastársi kötelességeiknek éltek.

A napokban a kaposvári altisztek és legénység bált rendeztek és mi sem természetesebb, hogy ezen minden igaz szakácsnének becsületbeli kötelessége volt a megjelenés. Siposné is megjelent és hajnalig igen jól mulatott a derek bakák társaságában. Mialatt a szakácsné a bálban jelent meg, férje, a fentemlélt Sipos Sándor is megjelent, de nem a bálban, hanem a eselédzszobában, ahol izgatottan konstatálta neje távollétét. Sipos nem távozott el, hanem befeküdt az ágy alá és itt várta meg nejét. Siposné hajnalban hazra is tért és a nagy mulatságtól fáradtan csakhamar ágyába dőlt. Ekkor előmászott Sipos, a férj és szendörgő neje fölé hajolva megkérdezte, hogy szeret-e. A nő szeretlek kijelentését átkarolta férje nyakát. Sipos azonban teljesen szokatlanul cselekedett, amennyiben egy bösz harezit kiáltással, melyben benne volt megcsalt férj minden keserűsége — leharapta neje orrát.

— Hol az orrom, add ide az orromat! — rikoltotta a nő kétségbeesetten s már kiegyezett volna abban, hogy a férje a leharaptott orrot szolgáltassa át neki. Sipos azonban nem azért harapta le neje orrát, hogy azt visszaadja, — hanem egész munkát végeztet és lenyelte a felesége orrát.

A nagy sikoltásra kijött a konyhába a ház gazdája, aki értesülvén a házaspár furcsa enyelgéséről, a felmondási időnek figyelmen kívül hagyásával mind a kettőt nyomban kidobta. Állás és orr nélkül bandukolt a nő férje oldalán a sötét utcákon, míglen a férj lakása elé érték. A kapu alatt Sipos megbocsátott nejeinek s a nő belátva, hogy orr nélkül legfeljebb férje fogja szeretni, „örökre a tiéd!” című mondatát sugta Sipos ur fölébe és sorsába beletörődvé, követte férjét legénylakásába.

FÉL A MAGYAR.

Nem kell a bankó.

Egyik nagybecskereki takarékpénztárba egy jóképű magyar ember állított be a minap s alázatos kéressel járult a pénztáros elé. Arra kérte, hogy a magával hozott gyűrött papírtizéseket váltaná be — aranypénzre. A pénztáros azt hitte, hogy a gazda otthon örömet akar szerezni a fényes aranypénzrel az asszonynak, hát teljesítette a kérését és a papírospénzt esengő aranyakra váltotta.

Alighogy végezt az atyával, jött a másik paraszt ugyanazzal a kívánsággal s a récs mögött tolongott még egy esomó hozzá hasonló szőrü ember, egy egész falu.

— Mit kívánnak? — kérde tőlük a pénztáros.

— Hát instáljunk, hogy aranypénzt kaphassunk a bankóért!

A pénztáros előtt különös volt az ügy. Itt alighanem valami furaingról van szó. Elfogta tehát a legőregebbet.

— Aztán miért kell kendeknek aranypénz?

— Hát instálom, — mondja szepgeve a magyar — negyvenyolezban Kossuth volt a miniszter, aztán elvesztett minden bankó. Hát ha most sem lesz másképp.

A pénztáros magyarázta az embereknek, hogy ne félték a vagyonkájukat, nem lesz most semmi baj. Nehezen hittek neki.

Végre az egyik magyar kibökte a megváltó ötletet:

— Hát ha már nem adnak aranypénzt, vigyük el a papirbankókat adóba, hadd veszítsen vele az állam...

A CSEMPÉSZKIRÁLY.

Megölték a havasokon.

Rejtélyes büntényt derített ki a petrozszényi csendőrség vezetője a napokban. Újév reggelén Banesilla Péter negyvennégy éves lótlvajt és csempészt a Zsily folyó partján baltaütésekkel agyonverve, holtan találták. Banesilla gazdag ember hírében állott és mindig két száz forint az övében elrejtve. A megindult vizsgálat megállapította, hogy Banesillát nem ott verték agyon, ahol találták, hanem a szurdoki szorosban. A gyilkosok feltörték Banesilla házát, ahonnan mintegy 10,000 korona készpénzt és több ezer korona értékű kötvényt, takarékpénztári könyvet és mintegy 500 korona értékű ruhaneműt elvitték.

A vizsgálat megállapította, hogy Banesillának, mint hírhedt csempésznek, Románia határszéli megyében és Erdélyben nagy összeköttetései voltak. Banesilla édesatyjával is olyan rossz viszonyban volt, hogy az öreg Banesilla kénytelen volt a hatósághoz fordulni, hogy tegyen valamit a fia ellen. A gyilkosság után pár napra a csendőrség az öreg Banesilla lakásán házkutatást tartott, ahol megtalálták a fiatal Banesilla kamarájából eltűnt összes ruhaneműket, értékpapirokat és takarékpénztári könyveket és azt a faladát, melyben Banesilla pénzét és értékeit szokta tartani.

A csendőrség erre az öreg Banesillát letartóztatta.

A gyilkosságot megelőzőleg a petrozszényi és szurdoki csendőrség több lópás és esempészet ügyében nyomozott. A nyomozás szálai Banesillákhoz vezettek. Kovács Bálint járásörmaster ekkor arról értesült, hogy Banesilla már egy év óta a Páhring-hegy szakadékában egy román embert rejtget és

A HAJÓJEGYEK MEGINT OLCSOBBAK LETTEK!
Aki tehát olesón akar hazautazni, az írjon azonnal hajómenetrend- és árjegyzékert ily címmel:

JOHNNEMETH,
457 Washington Street, NEW YORK.

Burdosgazdák, Figyelem!
Aki tisztességes módon tisztességes mellék keresetet akar, az írjon nekem
Épik, Box 1539, Pittsburg, Pa.
Válaszbélyegyet tessék küldeni.
KAIL G. ÁRPÁD
BANK ÉS HAJÓJEGYÜZLETE
— Alapították 1890-ben. —
Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzüldés az ő-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban.
UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

ezzel és több társával együtt szokta a legvakmerőbb rablásait végezni. Kovács járásörmaster, Szőke szurdoki ör-masterrel együtt erős küzdelem után a Páhring-havasosn meglepte a hajnali órákban Sztanics György livaszényi lakost és letartóztatta.

A vallomás meglepő fordulatot adott az egész ügynek. A vizsgálat megállapította, hogy az elfogott Sztanics román alattvaló, feyencz, aki saját nevének meggyilkolása miatt már 15 évi fegyháza volt ítélve, de tavaly sikerült neki a börtönből megszöknie és három társával Banesilla bandájába felesapva, üzték vakmerő rablásaikat, melyeket aztán Banesilla a petrozszényi, lupényi és más piacokon szokot értékesíteti, állítólag hatóságilag kiállított marhalevelekkel.

A nyomozás során 1051 koronát, 67 leit és 30 bánt találtak náluk. Hoszszas vallatás után bevallották, hogy Banesilla Petrusi Sztanics Petru, ennek felesége és Woholan Juon gyilkolták meg a szurdoki szorosban és vitték a Zsily partjára, ahol megtalálták. A nála volt pénz elvették és azon megosztokodtak. Banesilla házát is ökörtörték fel és az onnan ellopott holmik azért vitték az öreg Banesilla kamrájába, hogy magukról a gyanut elhárítsák. Vallomásukban azt mondják, hogy azért gyilkolták meg Banesillát, mert félték, hogy a nagy lópási ügyben Banesilla el fogja őket árulni. Sztanics Petrut, mint romániai szökött feyenczet, a román hatóság követelte is magának, azonban a csendőrség büntésairval együtt a dévai ügyészségnek adta át.

KARÁCSONY UTÁN.

Két budapesti ur a kávéházban.

Az egyik: Na, mit hozott a Jézuska, Klein bácsi?

A másik: Egy czvikkeres, kopasz és szigoru urat, minden hónap elsejére...

Az egyik: A dolog nagyon egyszerű. A feleségem a legjobb asszony a világon. S ez természetesen is, mert jótekyón rabbi-familialból való. A derek lélek

SOK ARANY ÉS EZÜST ÉREMMELE KÍTÜNTETVE.

Különlegességek: 48-as Likör hazafias ital, Gögygyogymac, Baraczkocognac, Baraczkoszzsz, Baraczkerceme, Port-Artur Keseru Gyomorerosító Likör, Alföldi Teatum, Alföldi Fehérkeresztes Sösborsoszz.

A „RADIAL ELIXIR”-T

kizárólag az ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KECSKEMÉTEEN gyártja.

Használati utasítás az eddig páratlanul álló és a maga nemében korszakalkotó kecskeméti „Radial Elixir” gyomorerosító likörhöz, mely csakis a legjobb gyógyfűvek párlatából, meleg uton készül.

Mitán a legtöbb betegség a gyomor nem rendes emésztése által keletkezik, igen fontos a gyomor rendszer állapotban való tartása, vagyis az emésztéshoz szükséges gyomorsavaknak kellő mennyiségben való fejlődését kell előmozdítani, ezt teszi a „Radial Elixir” és ezáltal megóvja azt, ki naponta reggel és este 1—1 pohárkával iszik, hogy soha, sem gyomorgörcsöt, hascsikarást, székrekedést, gyomoronyomást nem fog érezni.

A „Radial Elixir” 1 év óta van forgalomban és máris a legkedveltebb keserük egyike, mert nemcsak gyógyhatású, hanem mint étvégyszerként, emésztést gyorsító és gyomorbajt gyógyító különlegesség páratlanul áll és ilyen összetételű tevékelből más gyár nem állít elő.

A „Radial Elixir” üvegformája is egyike a legsikerültebbeknek és csakis akkor valódi, ha az üvegre magára Első Alföldi Cognacgyar Részvénytársaság Kecskeméti „Radial Elixir” van beütve és eredeti kupakkal, valamint következő nyakszalaggal van lezárva: „Radial Elixir”, gyógyfűvek és növények gőzleptárása után készül. Egészleges szempontból különösen ajánlható.

Kérem szives próbarendelését és vagyok

Hazafias tisztelteltel

VIDDER EMIL,

44 AVENUE C, NEW YORK.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE ÖRÖKSÉGEKEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET = = NEW YORK.

MAGYAR FONOGRAF ÜZLET

280 BOWERY, NEW YORK City.

Nagy és due raktára a legjobb és legújabb éneklő gépeknek.

A LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGVALTÓZATÓSSABB MAGYAR DALOKKAL.

Egy gép ára 3 dollár 50 centtől felel.

Magyar dalok darabja 25 cent.

MEGBIZHATÓ MAGYAR ÜZLET. Magyar levelekre magyarul válaszolnak.

ENTERPRISE LIGHT CO.,

280 BOWERY, — NEW YORK CITY.

Egri Csillagok.

REGÉNY ÖT RÉSZBEN.

Írta: Gárdonyi Géza.

[Negyvenkilencedik folytatás.]

— Tapogassa össze a zsebeket.

— Ez az egyik zsebben papiros zörgött.

— Ez az — mondotta Dobó.

S azon kormos kézzel felbontotta az

összehajtott pergamenpapirost.

A vár alaprajza volt.

Semmi más nem volt a zsebben, csak

egy pár összegyűrt keztyű. A ruha var-

ratait is összetapogatták, felfejtették.

A eszmét is szétbontották.

Semmi.

— Nincs-e nála az ágyban?

— Nincs — felelt Baloghé. — En-

adtam szegénykének inget is. Oh, hogy

össze volt törve. Régen nem alhatott.

A föld alatt jött be, a halottak utján át.

Dobó behívta Varsányit.

— Azt mondtad: követ.

— Úgy értem.

— Hát nem mondta tisztán?

— Nem beszélünk mi, uram. Az

alaguton jöttünk be csaknem futva.

— A töröknek van-e élelme?

— Jón néha tíz-husz szekér liszt, meg

egy-egy nyáj birka. Az Isten tudja, hol

szerezik!

— Eszerint nem éheznek.

— Eddig nem éheztek.

— Mit tudsz még a táborból?

— Csak azt, hogy Királyszéke felől

árkot ásnak.

— A várba?

— Bizonyosan, mert a lagundsik

dolgoznak.

— Miért nem jöttél be? A rózseshor-

dásról hírt kellett volna hoznod.

— Nem lehetett. A kapuk elé a leg-

erősebb janicsárokat tették. Gyant

kellett volna, ha át akarok rajtuk jö-

ni.

— Hát most már maradj a várban.

Jelentkezzél Bornemissza Gergely ur-

nál, és jelentsd meg neki, hogy az aknát

merről ássák. Azután visszatérsz, és a

palota körül leszel.

Az írás még a kezében volt. Hivatta

Mekeseyt.

— Fogd ezt a rajtot. — mondta neki.

— A földalatti utak vannak rajta. Szó-

ltsd azonnal a kőműveseket, és rakasd

be, ha még berakatlan. Legelőször is a

temetőgödörnél levő utat kell befalazni!

Még a két apródnak adott egynehány

mezbizást, azután földeni ment, s újra

felöltözködve, végigdől egy medvébő-

rös löcén.

Igy aludt mindig az ostrom alatt a

napnak és éjnek egy-egy órájában. A

várbeli katonák azt tartották róla, hogy

egy hétig bírja az ébrenléteit és az ét-

lenséget.

XX.

Csak este beszélt Évával.

Bornemisszáné már akkor felkelt.

Könnyű otthonkába volt öltözködni;

bizonyosan azokból a nő ruhákból sze-

dett valamit magára, amiket az első ki-

csapáskor az ura hozott be zsákmány-

képpen.

Ezeket a nő ruhákat nem tudták a

kótyavetyén eladni, hát betették a pa-

lota egy üres szobájába. Jó lesz a sze-

gényeknek az ostrom után.

Dobó a vacsoránál beszélt vele.

— Kicsoda kegyed? — ez volt az első

szava hozzá.

Mert azt mindjárt látta, hogy uri nő.

A két apród Dobó mögött állt. Bal-

oghé is bent volt a szobában. A bir-

kapcsenyén mellé akkor hozott be vörös

bort. A két viaszgyertya mellé még

egyvet gyújtott.

— Nem tudom, megmondhatom-e

másképpen, mint négyszem között. —

felelt Éva. — Nem Baloghé miatt,

hanem mert nem tudom, hogy főkapí-

tány ur megengedi-e, hogy a nevem tud-

va legyen.

A két apród Dobó intésére távozott.

— Tessék leülni. — szólt Dobó a

szemben levő székre mutatva.

Amint Baloghé is kiment, Éva is-

mét felállt.

— En, uram, — mondotta. — Bor-

nemissza Gergelynek a felesége vagyok.

Dobónak kiestt a kés a kezéből.

Éva folytatta:

— Tudom, hogy az ilyen helyen, az

ilyen munkában nem jó, ha asszony van

jelen, de higgye meg kegyelmed, én az

uramat a harezától eljajgatni nem fo-

gom.

— Tessék leülni. — felelte Dobó. —

Engedelmet kérek, hogy évszékben fo-

gadjam. Tessék velem tartani.

De ezek csak hideg szavak voltak.

— Köszönöm, — felelte Éva vissza-

ülve a székre. Tudom, hogy a főkapí-

tány urnak minden percze megvan ol-

vasva.

— Gergely tudja, hogy itt van?

— Nem.

— Hát hugomasszony, — szólt Dobó

most már nyájas tekintettel, — jól tette

kegyelmed, hogy nem fedezte fel a ne-

vét. Gergelynek nem szabad tudnia,

hogy kegyelmed itt van. Ebben kérel-

hetlen vagyok. Az ostrom már nem

tarthat soká: a felmentő seregnek meg

kell érkeznie. Miért jött kegyelmed

ide?

— A gyermekemet...

— Hát csakugyan elrabolták?

— El.

— És a gyűrű?

— Itt van, — felelte Éva a nyakán

függő zsinórt elővonna.

Dobó egy pillantást vetett a gyűrűre.

Ivott egy korty bort, s felállt.

— Mivel biztosít kegyelmed arról,

hogy Gergelyvel nem beszél?

— Minden parancsának alávetem

magamat, főkapitány ur, — felelte Éva

alázatosan.

— Megérti azt kegyelmed, hogy mi-

ért nem szabad Gergelyvel beszélnie?

— Gondolom.

— Gergely a várnak az esze. Az ő

elméjét nem szabad elvonni a vártól

egy percze se. Kis ismer még itt ke-

gyed?

— Mekeseyt, Fügedyt, Zoltait; az

apám is itt van, Bálint pap is.

— Nem szabad mutatkoznia kegye-

nek a Baloghné szobáin kívül. Igérje

ezt becsületszavára!

— Igérem.

— Esküdjék meg!

— Esküszöm.

— En viszont igérem, hogy a gyerme-

ke előkerítéséért mindent megteszek.

Adja ide azt a talizmánt.

Éva átnyújtotta.

Dobó felesatolta a sisakját, s mielőtt

keztyűt húzott volna, odanyújtotta a

kezét az asszonynak.

— Bocssáson meg, hogy ilyen nyers

vagyok. Nem lehet másképp. Tekint-

se a feleségem szobáit, itt hagyott hol-

miját a magánéknak.

— Még egy szót, — mondotta Éva.

— Baloghné asszonynak mit mondjak:

ki vagyok?

— Mondjon, amit akar, csak Gergely

meg ne tudja, hogy kegyed itt van.

S ezt mondva kilépett az ajtón és a

lováért kiáltott.

XXI.

Estefelől erős szél kerekedett, a ki-

hordta a kormot, pernyét a várból.

Dobó a robbanás romjaira szólította

a kőműveseket és parasztokat.

— Szedjétek össze a szanaszét heverő

köveket. — mondotta. — s próbáljatok

dolgozni. Ugy rakjátok a falat, hogy a

lövéséktől mindig takarva legyetek.

Felment a Baba-ágyhoz és annak a

talpára ülvé önnel egy szelet papirosra

irt.

Magyarul írta a következő levelet:

Hallod-e, Dervis bég? A Bornem-

issza gyermekét műhelyt megtalálod, je-

lezd kékvörös zászlóval azon a jegenye-

ján, amelyik a patak mellett a vártól

északra áll. Gyűrűd lenyomata a le-

célben van. A gyermeket fehérszálós

küldött hozhatja. Nemesek a gyűrűt

adom ki érte, hanem egy nálunk levő

török gyermeket is.

Mekeseyt szólította.

Eltakarta az írást a kezével s azt

mondta neki:

— Ird alá, kérlek, a nevedet.

Mekesey szó nélkül aláírta.

Balázs már ott állt a pészéttel és a

gyertyával.

Dobó elhajolt az ágytól, s úgy csep-

pentette a viaszt a levél belsejébe a

Mekesey neve mellé. Mekesey rányom-

ta a gyűrűjét a pészétre, aztán anélkül,

hogy kérdezte volna: kinek? minek? —

dolgára sietett.

Dobó összehajtogatta a levelet, s ki-

vül a török gyűrűvel pészétele le.

A félhold és a csillagok tisztán lát-

szottak a pészéten.

S hívatta Varsányit.

— Varsányi barátom, — mondotta

nyájasan. — Most tudom már én,

hogy miért nem jössz te a várba? Mi-

nek is jönnél, mikor ugy is mindig ki-

— S hogy jövünk a várba?

— A kapu mellett jobbra minden éj-

jel zsinog fog lögni. Tapogasd ki. Azt

rántsátok meg. A csengő-tésre kaput

nyitnak.

Varsányi kendőbe takarta a levelet,

s a keblébe rejtette.

A Sándor-bástyán erősen hullt a go-

lyó. Dobó látta, hogy zavar van ott.

A katonák rendetlenül vonultak széj-

jel.

A török valahogy tudomást szerzett

arról, hogy a külső várfalat egy kis ka-

pu köti össze a belsővel. [Olyan volt

az átjáró a két fal között, mint esaton

a peczek.] A török megtudta az átjá-

rót, s látta, hogy a kiskapun ki- és be-

járnak a vitézek.

Nosza ágyut vontatott a hegyre, s

erősen golyózta a kaput.

Alig egy óra alatt öt ember esett el

a kapu táján.

— Deszkát fel! — kiáltott Dobó. —

A palánkot emeljétek magasabbra!

De hiába emelték a takarót oda. A

török ágyuk már ugy feküdtek, hogy

rászórták a golyót a deszkán, palánkon

át is a kapura.

— Ez egy fertálymázsza puskaporom-

ba kerül — morgott Dobó. És épp

most!

Gergely futva jött a szeglettorony-

ból.

— Kapitány ur, — mondotta — így

nem maradhat a kapu! A legjobb ka-

tonáimat ellövik!

— Teszünk róla, — felelte Dobó.

S halkán folytatta:

— Várni kell, míg a porcsinálást

megkezdik.

A golyó hullt a kapura, mint a zápor-

eső.

— Engedj meg, hogy a falat kitör-

jük, vagy alól megássuk.

— Neked nem kell külön engedelmet

kérned, Gergely. Tedd meg.

Gergely a kapu mellett lyukat vága-

tott a falón, s azon át járatta a kato-

nait.

A török pedig szórtá tovább is a go-

lyót az üres kapura, ugy hogy sörpőr

lehetett a golyót a kapu alján.

Éjjel ismét hordta a török a földet, a

rözsét.

A hold egy kevéssé világított nekik.

A várból kilöttek rájuk.

— Ne löjétek egy darabig, — mon-

dotta Dobó.

Hogy a várbeliek elcsendesedtek, a

török zsvajgás, dobogás, ropogás hang-

ja egyre erősödött.

Szaporodtak.

Dobó a négy romláshoz vitte az ösz-

szes puskás katonáit. Egy sor fekvő

